

"Freištatininku" samokslas Klaipėdoje

Vokiečių Tautininkai Planavo Sukilimą Klaipėdos Krašte

Reakcinė valdžios politika kelia nepasitenkinimą Klaipėdiečiuose

Pavoingas judėjimas Klaipėdos krašte.

Neseniai amerikiečiai patyrė, kad Mažojoje Lietuvoje buvo rengiamas sukilimas, kurio vadai tečiaus tapo suimti, pirma negu jiems pasisekė pasiekti savo tikslo. Kas ir kodėl darė tą samokslą, buvo neaišku.

Dabar "Naujienu" gavo nuo savo bendradarbių smulkesnių žinių. Iš jų matyti, kad ginkluoto perversmo planai buvo labai plačiai ruošiami ir, jeigu jie nebūtų buvę laiku suimti, tai būtų galėjęs kilti Klaipėdoje pavojingas Lietuvai susirėmimas.

Niekas neabejoja apie tai, kad vokiečių tautininkai nelinki gero Lietuvai. Bet jie negalėtų pakreipti savo pusę bent kiek žymesnę dalį gyventojų Klaipėdos krašte, jeigu tenai būtų geresnės sąlygos ir jeigu Lietuvos valdžia vestų bent kiek išmintingesnę politiką.

Mūsų Kauno valdovai dar iki šiol nėra išpildę prižadų, duotų klaipėdiečiams. Kraštas nėra netikėtai išrinkęs savo atstovus ir Lietuvos Seimą, bet neturi net demokratinio būdo sudaryti savos administracijos. Kodel Lietuvos valdžia neleidžia klaipėdiečiams išsirinkti krašto Seimelį? Tuos rinkimus buvo galima padaryti, nelaukiant nė Klaipėdos sutarties ratifikavimo.

Svarbu pažymėti, kad sukilimo planuotojai savo ginkluotą jėgą organizavo iš bedarbių — iš paprastų žmonių, kuriems veikiausia mažai teropi, ar Klaipėdos kraštas bus "freištatas", ar kas kita, by tik jie turėtų užtikrintą duonos kasinį. Tų vargšų padėties Lietuvos valdžia turbūt nepaisė, jeigu jie galėjo laukti išganymo sukilime.

Tas samokslas turėtų būti perspėjimas klerikalintams Lietuvos šeimyninkams, kad jie pradėtų žmoniškiaus elgtis su "išvaduotoju" Klaipėdos kraštu.

Klaipėdos įvykiai.

Rašo Kunigas

KLAIPĖDA, rugp. 3. — Rugpjūčio 1 d. Klaipėdos priedmiesty suimta apie dešimtys vyrų, ruošusių naują Klaipėdos krašte perversmą. Ši kartą perversmą ruošė vokiečių tautininkai, turėjusieji tikslą atskirti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir paskelbti "freištata" (laisvą valstybę).

Klaipėdos krašte, kaip mums nekarta yra tekę pastebėti Kauno "Socialdemokratė", gyvenama gana sunkios dienos: siaučia nedarbas, valdžios aparatas visai iškilbęs, kraštas jau kuris metas gyvena "nei pakarto, nei paleisto" padėty.

Lietuvos klerikalai prisibijo Klaipėdiečių, nes jie gali nusverti kairiųjų pusę visą Lietuvą gyvenimą. Iš čia paaiškina vilkinti

mas rinkimų į teisėtą Krašto įstaigas — Seimelį, kurį galima rinkti neatsižvelgiant į tarptautinę padėtį nepasirašytas konvencijas ir t. t. Dabartinė Klaipėdos krašto Direktoja neturi jokio pasitikėjimo žmonėse, net lietuviškiems gaivalai griežtai reikalauja jos atsistatydinimo. Esant tokioms sąlygoms visai nenuostabu, kad buvo ruošiamas ginkluotas perversmas, kurio vadai suimti rugpjūčio 1 dieną.

Anot kalbų, sukilimo štabas buvęs sudarytas iš 16 žmonių. Štabe dalyvavo Direktojos tarnautojas Raška, policijos valdininkas Mackus iš Nimmersa-to. Pavardės lietuviškos, reiškia ir lietuviuose esama tokio gailo, kurs dėjosi prie ginkluoto perversmo. Minėtajam Raškai buvę pavesta užimti Klaipėdos bankus, uostą, paštą ir telegrafą. Mackui ir Rock'ui — sutvarkyti ir perimti policiją. Nekuris Blumenau su keturiomis ginkluotomis grupėmis turėjęs užimti kareivines, išginkluoti kareivius, suimti karininkus. Karininkus, einant plenu, turėję laukti įkaitais, išvežus juos garlaiviu jūrėn. Vyriausioju sukilimo vadu turėjęs būti hauptmanas Mayer (slapyvardis Schmidt), atvykęs Klaipėdon iš Vokietijos. Sukilėlių sumanymuose buvę pažymėta nužudymas nekurių žmonių, išsprogdimas geležinkelio ir t. t.

Savo ginkluotą jėgą sukilėliai komplektavę iš bedarbių, kurių pastaruoju metu gana esama pačioje Klaipėdoje ir krašte. Didžiausios paramos "putėninkai" laukė iš Tilžės, kur šiomis dienomis turi įvykti vokiečių tautininkų šventė, kurioje dalyvauja žinomas Ludendorfas ir Hindenburgas. Iš Tilžės turėję ateiti apie 4,000 ginkluotų vokiečių tautininkų.

Tai tokios sukilimo smulkmenos. Svarbiausias gi dalykas tame, ar po viso minėto Kauno klerikalai mokės padaryti tinkamų išvadų. Jei kunigų valdžia griežtiai diktatoriškai priemonių — karo stovio, spaudos varžymų ir t. t., — tai galimas daiktas, kad Klaipėda bus liudininku dar vieno sukilimo. Podėtį gali išgelbėti paskelbimas rinkimų į Lietuvos Seimą ir Klaipėdos Seimelį, sutvarkymas krašto demokratizmas pamatais ir t. t.

Artimiausioji ateitis parodys, kurion pusėn vystysis Klaipėdos įvykiai.

MEKSIKIEČIAI IŠVOGĖ AMERIKOS PILIETĮ

MEKSIKOS MIESTAS, rugp. 18. — Meksikos banditai Durango valstijoje sugavę išgimbeno Jungtinių Valstijų pilietį, miško pirklių Berrimaną. Reikalauja iš jo didelių pinigų išpirkti. J. Valstijų konsulas Durango kreipėsi dėl to dalyko į Meksikos vyriausybę.

Francijos kariuomenė apleidžia 2 vokiečių miestus

Tuo būdu pradėta vykinti okupuotų Vokietijos sričių evakuavimas.

STRASBURGAS, rugp. 18. — Francijos kariuomenė šiandien pradėjo evakuoti du vokiečių miestus, Offenburgą ir Appenweierą. Iki vakarui okupantai bus veikiausiai pilnai iš jų išsikraustę.

Londono sutartis eina parlamentams patvirtinti

LONDONAS, rugp. 18. — Dawso reparačių plano vykdymo programą, kuriuo buvo galų gale susitarta tarptautinė konferencijoje, pasibaigusioji čia praėjusią savaitę, dabar eina Francijos parlamentui ir Vokietijos reichstagui ratifikuoti. Tikimos, kad bėgiu dviejų atėinančių savaitių sutartis bus abiejų kraštų parlamentų ratifikuota, taip kad visų suinteresuotųjų valstybių atstovai galės vėl susirinkti Londone rugpjūčio 30 dieną sutarčiai formaliai pasirašyti.

Ragina Franciją umai evakuoti Ruhro kraštą

LONDONAS, rugp. 18. — Anglijos ministras pirmininkas MacDonaldas šiandien pasiuntė laišką Francijos premjerui Herriotui ir Belgijos premjerui Theunis, ragindamas, kad Francija ir Belgija darytų visų galimų žingsnių evakuoti Ruhro daug greičiau, nei Londono konferencijos sutarties numatyta laikotarpiu, butent bėgiu vienų ištisų metų.

MacDonaldas — priešų taikintojas

Patsai sujungia Francijos premjero ir Vokietijos kanclerio rankas.

LONDONAS, rugp. 17. — Tarptautinė Londono konferencija vakar pasibaigė šitokių pažymėtinu incidentu.

Kai dokumentų pasirašymas buvo pabaigta, Britų premjeras MacDonaldas priedamas prie kiekvieno delegato sveikino, spausdamas ranką. Priešų priešų vokiečių kancleriaus Marso jis, pasveikinęs, ir vis spausdamas jam ranką nusivėdė į pas Francijos premjerą Herriotą, kuris toliau stovėjo, iš visų pusių draugu apsuptas. Netardamas nū žodžio MacDonaldas paėmė dešinę Herrioto ranką ir įspraudė ją į Marso ranką. Tai padaręs jis, žingsniai šypsodamas, pasitraukė atgal, kuomet Herriotas ir Marxas tikru nuosirdumu spaudė viens antram ranką.

TRYŠ MEKSIKIEČIAI SULAIKYTI DEL NUŽUDYMO EVANS'ENES

MEKSIKOS MIESTAS, rugp. 18. — Teismo tapo formaliai inkriminuoti trys meksikiečiai: Rito Monge, Francisco Ruiz ir Alejo Garcia, kaltinami dėl dalyvavimo nužudyme Anglijos pilietės Rosalijos Evans'ienės rugpjūčio 2 dieną. Du kitu, pirmiau įtartu kaip to žmogžudybės dalyviai, tapo paleisti.

Saukiama Visos Amerikos darbininkų kongresas

Ivyks gruodžio 3 d., kartu su inauguravimu naujojo Meksikos prezidento.

WASHINGTONAS, rugp. 18. — Ateinančio gruodžio mėn. 3 dieną Meksikos Mieste įvyks ketvirtasis Visos Amerikos darbininkų kongresas, saukiamas Visos Amerikos Darbo Federacijos. Paskelbtas kongreso sušaukimas pasirašytas vykdymo komiteto pirmininko Sam. Gomperso, anglų kalbos sekcijos sekretoriaus Chesterio M. Wright'o ir ispanų kalbos sekcijos sekretoriaus Canuto Avargas.

Šitas visos Amerikos darbininkų kongresas įvyks kaip tik tuo laiku, kai bus inauguruojamas naujai išrinktas Meksikos prezidentas Plutarco Elias Calles, Meksikos Darbo Federacijos lyderis ir socialistas.

Kongresas turėjo įvykti Guatemaloje, bet dabar ten dalykų padėtis tokia, kad rasta patogiau busiant vietą pakeisti.

Kongreso šaukėjai savo pranešime sako, kad būtų labai gražu, jei visos latinių Amerikos darbo atstovai atvyktų kongresan ir taja proga kartu su Meksikos darbininkais pasidžiaugtų inauguravimu gen. Calles prezidentu.

Diktatūros režimas Italijoje

Policijai puolus fašistų priešus du žmonės užmušta, 16 sužeista.

NEAPOLIS, Italija, rugp. 18. — Policijai bandant neleistis vietos opozicijos partijų elementams laikyti susirinkimą kilo riaušės, kuriose du asmenys užmušta, šeši vaikai ir dešimt karabinierių sužeista. Buvo paleista apie šimtas revoliuierių šuvių.

Sudegė cemento fabrika.

GADSDEN, Ala., rugp. 18. — Raglande, St. Clair kauntej, sudegė National Cement kompanijos fabrika. Nuostoliai siekia apie vieną milijoną dolerių.

Chicago ir apilinkė. — Ant radieniu oro pranašas pranešauja: Dalinai apsiniaukę; gal būt lietaus; truputį šilčiau; pietų vėjas.

Vakar vidutinai temperatūra siekė 64° F. Šiandien saulė teka 6:01, leidžiasi 7:46.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugp. 18, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.52
Belgijos, 100 frankų	\$5.13
Danijos, 100 kronų	\$16.25
Italijos, 100 lirų	\$4.50
Francijos, 100 frankų	\$5.55
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$14.02
Olandijos, 100 florinų	\$39.19
Suomijos, 100 markų	\$25.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.66
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.90

Neramumai ir riaušės Induose

Burmiečių politinėse demonstracijose du kunigu ir du policininku nukauta.

LONDONAS, rugp. 18. — Exchange Telegraph'o gautu iš Rangoono pranešimu, Mandalajui, Aukštutinėj Burmoje vakar įvykė didelės riaušės, kuriose du kunigu ir du policininku tapę užmušti ir daugelis policininkų bei civilių žmonių sužeista. Riaušės įvyko laike politinės burmiečių demonstracijos vyriausiomis miesto gatvėmis. Demonstracijoms vadovavęs buddistų kunigas Okama, pasižymėjęs kovotojas už Burmos savivaldą.

Riaušės Hyderabad.

MADRAS, rugp. 18. — Iš Gulbargos, Hyderabad, praneša apie kilusius ten indų-musulmanų neramumus. Riaušėse, kuriose veikė šaujamieji ginklai, apie trys šimtai žmonių esą nukauti ir sužeisti. Neramumų vieton pasiūsta kariuomenė.

Streikas šilko darbininkų Patterson

PATTERSON, N. J., rugp. 18. — Streikuojančių čia kelių tūkstančių šilko darbininkų komitetas paskelbė, kad streikininkai sutikę pavesti savo reikalavimus išspręsti arbitracijos komisijai.

Streikas kilo praėjus savaitės antradieni. Darbininkai reikalauja panaikinimo sistemos, kur vienas darbininkas turi aptarnauti keturias mašinas, taip jau didesnės algos.

ANGLAI SUĖMĖ NELAISVEN TURKŲ GUBERNATORIŲ

KONSTANTINOPOLIS, rugp. 18. — Irako sienoj įvyko susirėmimas tarp anglų ir turkų kariuomenės kuopų. Kautynėse anglai suėmė turkų provincijos Hakkari general-gubernatorių Rifat Beją, generalio štabo pulkininką ir organizuotoją turkų pajėgų išilgai Irako pasienio. Rifat Bejas tapo anglų kareivių nugalėtas į Bagdadą.

DIDELIS GAISRAS PEORIOJ

PEORIA, Ill., rugp. 18. — Vakare čia buvo didelis gaisras, sunaikinęs trijų aukštų triobės, kuriame rados įstaigos: Adams Music house, M-B Boot shop, Daniel Miller kompanija, Thomas Drumshop ir Musical Art Studio. Gaisro padaryti nuostoliai skaitoma apie 165,000 dolerių.

SOVIETŲ PASIENY NERAMU

Naktį į birželio 12 d. Sovietų pasieny Nesviežio apskrityje Kobyleglowy kaime ginkluotų plėšikų gauja iš 15 žmonių užpuolė ir apipšė gyventojus. Plėšikai, perėję sieną, pasislėpė Sovietų Rusijoje.

MADRIDAS, rugp. 18. — Ispanijos kabinetas patvirtino Ispanijos prisidėjimą prie Visos Amerikos Pašto Sąjungos.

Politinės riaušės Kuboje

Keletas žmonių užmušta ir daugiau kaip penkiolika sužeista.

HAVANA, Kuba, rugp. 18. — Įvykusiose politinėse liberalų partijos riaušėse Pinar del Rio provincijoje keletas žmonių buvo užmušta ir penkiolika ar daugiau sužeista.

DU ŽUVO AEROPLANUI NUKRITUS ŽEMEN

PORT ARTHUR, Ont., rugp. 18. — Miškų sargybos aeroplanui nukritus žemėn ties Savanne, pilotas McBride ir girininkas Gilbert užsimušė.

6 ŽMONĖS ŽUVO GELEZINIKELIO KRYŽKELEJ

MOUNT KISCO, N. Y., rugp. 18. — Netoli nuo čia traukinys sudaužė kryžkelę automobilių, kuriuo važiuavo šeši nywYorkiečiai. Visi jie liko užmušti.

DEMARKACIJOS PASIENIO GYVENTOJŲ VARGAI.

SEINAI. — Birželio 24 d. grįžo per demarkacijos liniją Punksko linkui trys Seinų "Žiburio" gimnazijos mokiniai atostogų iš savo tėviškes: Juozas Balkus VII kl., Viktoras Drutis VI kl. ir Jonas Pajaujis VI kl. Užėję į lenkų sargybą įsiregistruoti, jie buvo suimti ir keliais etapais nugalbenti į Seinus, pagaliau Suvalkus, ir tik iš ten paleido.

Gaisras padarė 300,000 žalos

HOUSTON, Tex., rugp. 18. — Gaisras sunaikino aštuonių aukštų Settegast triobės, padarydamas 300,000 dolerių žalos. Gesinant trys gaisrininkai buvo sužeisti.

50 Centų Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Tai yra greitas, pigus ir saugus būdas pasiuntimui pinigų Lietuvon. Nuo 19 d. gegužio iki dabar jau apie 1500 siuntėjų yra pasinaudoję mūsų Telegrafinėmis Pinigų Perlaidomis ir didelė didžiūma, žodžiu ar raštu yra pareiškę savo padėką už įvedimą šios stebėtinai geros pinigų siuntimo sistemos.

Štai talpinaime tik porą padėkavonių, iš daugelio kitų:

"Brangus Tamstos: — "Širdingai dėkavoju Tamstoms už prisuntimą man kvitos, kuri parodo, kad mano pinigai liko išmokėti greitai ir saugiai. Labai ačiū.

"Jurgis Lamsargis, 5626 W. 64 St., Chicago, Ill.

"Brangios Naujienu: — "Duodu žinoti, kad aš gavau per jumis kvitą nuo pinigų iš Lietuvos; buvo labai greitai išmokėti. Mano tėvelis yra linksmas gaves pinigų, o aš širdingai dėkavoju už greitą patarnavimą.

"A. K. Prakuliauskas, 2421 W. 46 St., Chicago, Ill.

Naujienų Telegrafinės perlaidos pagreitiną pinigų išmokėjimą Lietuvoje nuo 2 iki 3 savaitių, o kainuoja tik 50 centų daugiau negu paštu siunčiant.

Lietuvos žinios.

PASTO APIPLĖSIMAS

ALYTUS [LŽ]. — Liepos 14, 1 val. po piet dvidešimtam kilometre nuo Alytaus Merkinėn du plėšiku užpuolė Merkinėn vežamą paštą. Nenorėdami nuvokti vežėjo, iš tolo nušovė arklį ir vežėjui liepė iškėlus rankas eiti šalin, patys gi pastarajam pasišalinus paėmė paštą. Grynas pinigais transporte buvo apie 2400 lt., pašto ir žyminiais ženklais apie 2000 ir įvertintos korespondencijos apie 600 lt. — viso apie 5000 lt.

Plėšikų buta su kaukėmis; rastos padirbtos iš kailio usas, kelko spėjama, kad tai darbas kaimiečių. Sargyba su šia byla jau areštuoti 9 įtariamai asmenys. Dalis korespondencijos, neturincios plėšikams vertės, jau rasta.

LAISVAMANIŲ JUDEJIMAS LIETUVOJ

BIRŽAI. — Liepos 6 dieną "Muzos" teatre įvyko laisvamanių susirinkimas, kurį surengė laisvamanių Etninės Kultūros Draugijos Biržų Skyriaus Valdyba.

Susirinkime išklaudyta Valdybos pranešimas (padarė not. Kasperavičius) ir p. Verbligevičiaus referatas apie laisvamanių idėją.

Tenka pažymėti, kad laisvamanių draugija sparčiai auga. Laisvamanių idėjos šalininkų randasi ne tik miesto gyventojų tarpe, bet ir sodžiaus. Iki susirinkimo buvo 29 nariai, po susirinkimo dar įsirašė 15 narių. Iš viso dabar 44 nariai. Draugijos Valdyba rupinasi gauti žemės laisvamanių kapams.

50 Centų

Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Tai yra greitas, pigus ir saugus būdas pasiuntimui pinigų Lietuvon. Nuo 19 d. gegužio iki dabar jau apie 1500 siuntėjų yra pasinaudoję mūsų Telegrafinėmis Pinigų Perlaidomis ir didelė didžiūma, žodžiu ar raštu yra pareiškę savo padėką už įvedimą šios stebėtinai geros pinigų siuntimo sistemos.

Štai talpinaime tik porą padėkavonių, iš daugelio kitų:

"Brangus Tamstos: — "Širdingai dėkavoju Tamstoms už prisuntimą man kvitos, kuri parodo, kad mano pinigai liko išmokėti greitai ir saugiai. Labai ačiū.

"Jurgis Lamsargis, 5626 W. 64 St., Chicago, Ill.

"Brangios Naujienu: — "Duodu žinoti, kad aš gavau per jumis kvitą nuo pinigų iš Lietuvos; buvo labai greitai išmokėti. Mano tėvelis yra linksmas gaves pinigų, o aš širdingai dėkavoju už greitą patarnavimą.

"A. K. Prakuliauskas, 2421 W. 46 St., Chicago, Ill.

Naujienų Telegrafinės perlaidos pagreitiną pinigų išmokėjimą Lietuvoje nuo 2 iki 3 savaitių, o kainuoja tik 50 centų daugiau negu paštu siunčiant.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWSEntered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Antradienis, Rugpjūčio-August 19 d., 1924

437

No. 200

"Freištatininku" samokslas Klaipėdoje

Vokiečių Tautininkai Planavo Sukilimą Klaipėdos Krašte

Reakcinė valdžios politika kelia nepasitenkinimą Klaipėdiečiuose

Pavojaingas judėjimas Klaipėdos krašte.

Neseniai amerikiečiai patyrė, kad Mažojoje Lietuvoje buvo rengiamas sukilimas, kurio vadai tečiaus tapo sumiti, pirmą negu jiems pasisekė pasiekti savo tikslą. Kas ir kodėl darė tą samokslą, buvo neaišku.

Dabar "Naujienuos" gavo nuo savo bendradarbio smulkesnį žinią. Iš jų matyti, kad ginkluoto perversmo planai buvo labai plačiai ruošiami ir, jeigu jie nebūtų buvę laiku sušukti, tai būtų galėjęs kilti Klaipėdoje pavojingas Lietuvos susirėmimas.

Niekas neabejoja apie tai, kad vokiečių tautininkai nelinkę gero Lietuvos. Bet jie negalėtų pakreipti savo pusę bent kiek žymesnę dalį gyventojų Klaipėdos krašte, jeigu tenai būtų geresnės sąlygos ir jeigu Lietuvos valdžia vestų bent kiek išmintingesnę politiką.

Mūsų Kauno valdovai dar iki šiol nėra išpildę pradžios, duotų klaipėdiečiams. Kraštas nėra nei tikrai išrinkęs savo atstovus į Lietuvos Seimą, bet neturi net demokratinio būdu sudarytos savos administracijos. Kodėl Lietuvos valdžia neleidžia klaipėdiečiams išrinkti krašto Seimelį? Tuos rinkimus buvo galima padaryti, nelaukiant nei Klaipėdos sutarties ratifikavimo.

Svarbu pažymėti, kad sukilimo planuotojai savo ginkluotą jėgą organizavo iš bedarbių — iš paprastų žmonių, kuriems veikiausia mažai terūpi, ar Klaipėdos kraštas bus "freištatas", ar kas kita, by tik jie turėtų užtikrintą duonos kąsnį. Tų vargšų padėties Lietuvos valdžia turbūt nepaisė, jeigu jie galėjo laukti išganyimo sukilime.

Tas samokslas turėtų būti perspėjimas klerikalintems Lietuvos šeimynininkams, kad jie pradėtų žmoniškiaus elgtis su "išvaduotoju" Klaipėdos kraštu.

Klaipėdos įvykiai.

Rašo Kunigas

KLAIPĖDA, rugp. 3. — Rugpjūčio 1 d. Klaipėdos priemiesty suminta apie dešimtys vyrų, ruošusių naują Klaipėdos krašto perversmą. Šį kartą perversmą ruošė vokiečių tautininkai, turėjusieji tikslą atskirti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir paskelbti "freištata" (laisvą valstybę).

Klaipėdos krašte, kaip mums nekartą yra tekę pastebėti Kauno "Socialdemokratė", gyvenama gana sunkios dienos: siaučia nedarbas, valdžios aparatas visai iškilbęs, kraštas jau kuris metas gyvena "nei pakarto, nei paleisto" padėtyje.

Lietuvos klerikalai prisibijo Klaipėdiečių, nes jie gali nusverti kairiųjų pusę visą Lietuvos gyvenimą. Iš čia paaiškina vilkinti

mas rinkimų į teisėtą Krašto įstaigas — Seimelį, kurį galima rinkti neatsižvelgiant į tarptautinę padėtį nepasirašytas konvencijas ir t. t. Dabartinė Klaipėdos krašto Direktoja neturi jokio pasitikėjimo žmonėse, net lietuviškiems gaivalai griežtai reikalauja jos atsistatydinimo.

Esant tokioms sąlygoms visai nenuostabu, kad buvo ruošiamas ginkluotas perversmas, kurio vadai suminta rugpjūčio 1 dieną.

Anot kalbų, sukilimo štabas buvo sudarytas iš 16 žmonių. Štabe dalyvavo Direktojos tarnautojas Raška, policijos valdininkas Mackus iš Nimmersato. Pavardės lietuviškos, reiškia ir lietuviuose esama tokio gailalo, kurs dėjos prie ginkluoto perversmo. Minėtajam Raškai buvo pavesta užimti Klaipėdos bankus, uostas, pašta ir telegrafą. Mackui ir Raškai — sutvarkyti ir perimti policiją. Nekuris Blumenau su keturiomis ginkluotomis grupėmis turėjęs užimti kareivines, išginkluoti kareivius, sumiti karininkus. Karininkus, einant plenu, turėję laikyti įkaitais, išvežus juos garlaiviu jūrėn. Vyriausiuoju sukilimo vadu turėjęs būti hauptmanas Mayer (slapyvardė Smidit), atvykęs Klaipėdon iš Vokietijos. Sukilėlių sumanymuose buvo pažymėta nužudyti mas nekurių žmonių, išsprogdimas geležinkelį ir t. t.

Savo ginkluotą jėgą sukilėliai komplektavo iš bedarbių, kurių pastaruoju metu gana esama pačioje Klaipėdoje ir krašte.

Didžiausios paramos "putėninkai" laukė iš Tilžės, kur šiomis dienomis turi įvykti vokiečių tautininkų šventė, kurioje dalyvauja žinomas Ludendorfas ir Hindenburgas. Iš Tilžės turėję ateiti apie 4,000 ginkluotų vokiečių tautininkų.

Tai tokios sukilimo smulkmenos.

Svarbiausis gi dalykas tame, ar po viso minėto Kauno klerikalai mokės padaryti tinkamą išvadą. Jei kunigų valdžia griežtai diktatoriškai priemonių — karo stovio, spaudos varžymų ir t. t., — tai galimas daiktas, kad Klaipėda bus liudininku dar vieno sukilimo. Podėty gali išgelbėti paskelbimas rinkimų į Lietuvos Seimą ir Klaipėdos Seimelį, sutvarkymas krašto demokratizmais pamatais ir t. t.

Artimiausioji ateitis parodys, kurio pusę vystysis Klaipėdos įvykiai.

MEKSIKIEČIAI IŠVOGĖ AMERIKOS PILIETI

MEKSIKOS MIESTAS, rugp. 18. — Meksikos banditai Durango valstijoje sugavę išgrobė Jungtinių Valstijų pilietį, miško pirkli Berrimaną. Reikalauja iš jo didelių pinigų išsipirkti. J. Valstijų konsulas Durango kreipėsi dėl to dalyko į Meksikos vyriausybę.

Francijos kariuomenė apleidžia 2 vokiečių miestus

Tuo būdu pradėta vykinti okupuotų Vokietijos sričių evakuavimas.

STRASBURGAS, rugp. 18. — Francijos kariuomenė šandien pradėjo evakuoti du vokiečių miestus, Offenburgą ir Appenveierą. Iki vakarui okupantai bus veikiausia pilnai iš jų išsikraustę.

Londono sutartis eina parlamentams patvirtinti

LONDONAS, rugp. 18. — Dawes'o reparacijų plano vykdymo programą, kuriuo buvo galų gale susitarta tarptautinė konferencijoje, pasibaigusioje čia praėjusią savaitę, dabar eina Francijos parlamentui ir Vokietijos reichstagui ratifikuoti. Tikimasi, kad bėgiu dviejų atėinančių savaitių sutartis bus abiejų kraštų parlamentų ratifikuota, taip kad visų suinteresuotųjų valstybių atstovai galės vėl susirinkti Londone rugpjūčio 30 dieną sutarčiai formaliai pasirašyti.

Ragina Franciją umai evakuoti Ruhrą kraštą

LONDONAS, rugp. 18. — Anglijos ministras pirmininkas MacDonaldas šandien pasiuntė laišką Francijos premjerui Herriotui ir Belgijos premjerui Theunis, ragindamas, kad Francija ir Belgija darytų visų galimų žingsnių evakuoti Ruhrą daug greičiau, nei Londono konferencijos sutarties numatyta laikotarpiu, butent bėgiu vienų istisų metų.

MacDonaldas — priešų taikintojas

Patsai sujungia Francijos premjero ir Vokietijos kanclerio rankas.

LONDONAS, rugp. 17. — Tarptautinė Londono konferencija vakar pasibaigė šitokių pažymėtinu incidentu.

Kai dokumentų pasirašymas buvo pabaigta, Britų premjeras MacDonaldas prieidamas prie kiekvieno delegato sveikinimo, spausdamas ranką. Priėjęs prie vokiečių kancleriaus Marxo jis, pasveikinęs, ir vis spausdamas jam ranką nusivedė jį pas Francijos premjerą Herriotą, kuris toliau stovėjo, iš visų pusių draugų apsuptas. Netardamas nė žodžio MacDonaldas paėmė dešinę Herrioto ranką ir išspraudė ją į Marxo ranką. Tai padaręs jis, linksmam šypsodamas, pasitraukė atgal, kuomet Herriotas ir Marxas tikru nuosirdu mu spaudė viens antram ranką.

TRYŠ MEKSIKIEČIAI SULAIKYTI DEL NUŽUDYMO EVANS'ENES

MEKSIKOS MIESTAS, rugp. 18. — Teismo tapo formaliai inkriminuoti trys meksikiečiai: Rito Monge, Francisco Ruiz ir Alejo Garcia, kaltinami del dalyvavimo nužudyme Anglijos pilietės Rosalijos Evans'ienės rugpjūčio 2 dieną. Du kitu, pirmiau įtarti kaipos tos žmogžudybės dalyviai, tapo paleisti.

Saukiama Visos Amerikos darbininkų kongresas

Ivyks gruodžio 3 d., kartu su inauguravimu naujojo Meksikos prezidento.

WASHINGTONAS, rugp. 18. — Ateinančio gruodžio mėn. 3 dieną Meksikos Mieste įvyks ketvirtasis Visos Amerikos darbininkų kongresas, saukiamas Visos Amerikos Darbo Federacijos. Paskelbtas kongreso sušaukimas pasirašytas vykdomojo komiteto pirmininko Sam. Gomperso, anglų kalbos sekcijos sekretoriaus Chestero M. Wright'o ir ispanų kalbos sekcijos sekretoriaus Canuto Avargas.

Šitas visos Amerikos darbininkų kongresas įvyks kaip tik tuo laiku, kai bus inauguruojamas naujai išrinktasai Meksikos prezidentas Plutarco Elias Calles, Meksikos Darbo Federacijos lyderis ir socialistas.

Kongresas turėjo įvykti Guatemaloje, bet dabar ten dalykų padėtis tokia, kad rasta patogiau busiant vietą pakeisti.

Kongreso šaukėjai savo pranešime sako, kad būtų labai gražu, jei visos latynų Amerikos darbo atstovai atvyktų kongresan ir taia proga kartu su Meksikos darbininkais pasidžiaugtų inauguravimu gen. Calles prezidentu.

Diktatūros režimas Italijoje

Policijai puolus fašistų priešus du žmonės užmušta, 16 sužeista.

NEAPOLIS, Italija, rugp. 18. — Policijai bandant neleistį vietos opozicijos partijų elementams laikyti susirinkimą kilo riaušės, kuriose du asmenys užmušta, šeši vaikai ir dešimt karabinierių sužeista. Buvo paleista apie šimtas revoliuierių šuvių.

Sudėgė cemento fabrikai.

GADSDEN, Ala., rugp. 18. — Raglande, St. Clair kaunteje, sudėgė National Cement kompanijos fabrikai. Nuostoliai siekia apie vieną milijoną dolerių.

Chicago ir apilinkė. — Antradieniui oro pranašas pranašauja: Dalinai apsiniaukę; gali būti lietus; truputį šilčiau; pietų vėjas.

Vakar vidutinai temperatūra siekė 64° F. Šandien saulė teka 6:01, leidžiasi 7:46.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugp. 18, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.52
Belgijos, 100 frankų	\$5.13
Danijos, 100 kronų	\$16.25
Italijos, 100 liru	\$4.50
Francijos, 100 frankų	\$5.55
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$14.02
Olandijos, 100 florinų	\$39.19
Suomijos, 100 markų	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.66
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.90

Neramumai ir riaušės Induose

Burmiečių politinėse demonstracijose du kunigų ir du policininkų nukauta.

LONDONAS, rugp. 18. — Exchange Telegraph'o gautu iš Rangoono pranešimu, Mandalajų, Aukštutinė Burmoje vakar įvykė didelės riaušės, kuriose du kunigų ir du policininkų tapę užmušti ir daugelis policininkų bei civilių žmonių sužeista. Riaušės įvykė laike politinės burmiečių demonstracijos vyriausiomis miesto gatvėmis. Demonstracijoms vadovavęs buddistų kunigas Okama, pasižymėjęs kovotojas už Burmos savivaldą.

Riaušės Hyderabadė.

MADRAS, rugp. 18. — Iš Gulbargos, Hyderabadė, praneša apie kilusius ten indų-musulmanų neramumus. Riaušėse, kuriose veikė šaujamieji ginklai, apie trys šimtai žmonių esą nukautų ir sužeistų. Neramumų vieton pasiūta kariuomenė.

Streikas šilko darbininkų Pattersonė

PATTERSON, N. J., rugp. 18. — Streikuojančių čia kelių tukstančių šilkų darbininkų komitetas paskelbė, kad streikininkai sutikę pavesti savo reikalavimus išspręsti arbitracijos komisijai.

Streikas kilo praėjus savaitės antradienį. Darbininkai reikalauja panaikinimo sistemos, kur vienas darbininkas turi aptarnauti keturias mašinas, taipiau didesnės algos.

ANGLAI SUĖMĖ NELAISVEN TURKŲ GUBERNATORIŲ

KONSTANTINOPOLIS, rugp. 18. — Irako sienoj įvyko susirėmimas tarp anglų ir turkų kariuomenės kuopų. Kautynėse anglai suėmė turkų provincijos Hakkari general-gubernatorių Rifat Beją, generalio štabo pulkininką ir organizuotoją turkų pajėgų išilgai Irako pasienio. Rifat Bejas tapo anglų kareivių nugalėtas į Bagdadą.

DIDELIS GAISRAS PEORIOJ

PEORIA, Ill., rugp. 18. — Vakar čia buvo didelis gaisras, sunaikinęs trijų aukštų triobės, kuriame rados įstaigos: Adams Music house, M-B Boot shop, Daniel Miller kompanija, Thomas Drumshop ir Musical Art Studio. Gaisro padaryti nuostoliai skaitoma apie 165,000 dolerių.

SOVIETŲ PASIENY NERAMU

Naktį į birželio 12 d. Sovietų pasieny Nesviežio apskrityje Kobyleglovy kaime ginkluotų plėšikų gauja iš 15 žmonių užpuolė ir apiplėšė gyventojus. Plėšikai, perėję sieną, pasislėpė Sovietų Rusijoje.

MADRIDAS, rugp. 18. — Ispanijos kabinetas patvirtino Ispanijos prisidėjimą prie Visos Amerikos Pašto Sąjungos.

Politinės riaušės Kuboj

Keletas žmonių užmušta ir daugiau kaip penkiolika sužeista.

HAVANA, Kuba, rugp. 18. — Įvykusiose politinėse liberalų partijos riaušėse Pinar del Rio provincijoje keletas žmonių buvo užmušta ir penkiolika ar daugiau sužeista.

DU ŽUVO AEROPLANUI NUKRITUS ŽEMĖN

PORT ARTHUR, Ont., rugp. 18. — Miškų sargybos aeroplanui nukritus žemėn ties Savanne, pilotas McBride ir girininkas Gilbert užmušė.

6 ŽMONĖS ŽUVO GELEŽIN-KELIO KRYŽKELEJ

MOUNT KISCO, N. Y., rugp. 18. — Netoli nuo čia traukiny su daužė kryžkelėj automobili, kuriuo važiuavo šeši newyorkiečiai. Visi jie liko užmušti.

DEMARKACIJOS PASIENIO GYVENTOJŲ VARGAI.

SEINAI. — Birželio 24 d. grižo per demarkacijos liniją Punsko linkui trys Seino "Žiburio" gimnazijos mokiniai atostogų savo tėviškes: Juozas Balkus VII kl., Viktoras Drutis VI kl. ir Jonas Pajaujis VI kl. Užėję į lenkų sargybą įsiregistruoti, jie buvo sumiti ir keliais etapais nugabenti į Seinus, pagaliau į Suvalkus, ir tik iš ten paleido.

Gaisras padarė 300,000 žalos

HOUSTON, Tex., rugp. 18. — Gaisras sunaikino aštuonių aukštų Settegast triobės, pavaldydamas 300,000 dolerių žalos. Gesinant trys gaisrininkai buvo sužeisti.

50 Centų

Už Telegrafines Pinigų Perlaidas

Tai yra greitas, pigus ir saugus budas pasiuntimui pinigų Lietuvon. Nuo 19 d. gegužio iki dabar jau apie 1500 siuntėjų yra pasinaudoję mūsų Telegrafinėmis Pinigų Perlaidomis ir didelė didžiūma, žodžiu ar raštu yra pareiškę savo padėką už įvedimą šios stebėtinai geros pinigų siuntimo sistemos.

Štai talpiname tik porą padėkavonių, iš daugelio kitų:

"Brangus Tamstos: —

"Širdingai dėkavoju Tamstos už prisiuntimą man kvitos, kuri parodo, kad man pinigai liko išmokėti greitai ir saugiai. Labai ačiū.

"Jurgis Lamsargis, 5626 W. 64 St., Chicago, Ill.

"Brangios Naujienos: —

"Duodu žinoti, kad aš gavau per jumis kvitą nuo pinigų iš Lietuvos; buvo labai greitai išmokėti. Mano tėvelis yra linksmas gaves pinigų, o aš širdingai dėkavoju už greitą patarnavimą.

"A. K. Prakušauskas, 2421 W. 46 St., Chicago, Ill.

Naujienu Telegrafinės perlaidos pagreitiną pinigų išmokėjimą Lietuvoje nuo 2 iki 3 savaitių, o kainuoja tik 50 centų daugiau negu paštu siunčiant.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News-Pub. Co., Inc.

Editor R. Strigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8588

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8588

Užsakovų kainos:
Chicagoje — paštu: \$8.00
Metams: \$8.00
Pusmeti: \$4.00
Trims mėnesiams: \$2.00
Vienam mėnesiui: \$1.50
Vienam mėnesiui: .75

Chicagoje per paštojuos:
Viena kopija: .5c
Savaitė: 1.5c
Mėnuo: 7c

Užsakovų kainos, ne Chicagoje,
paštu:
Metams: \$7.00
Pusmeti: \$4.00
Trims mėnesiams: \$2.00
Vienam mėnesiui: \$1.25
Vienam mėnesiui: .75

Lietuvon ir kitų užsakovų:
(Atpiginta)
Metams: \$8.00
Pusmeti: \$4.00
Trims mėnesiams: \$2.00
Pigius reikia siųsti pašte Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Tarpaliantų ir Vokietijos konferencija Londone pasibaigė susitarimu. Jo tapo pasiekta dviejuose, taip sakant, frontuose: tarpe pačių Santarvės valstybių ir tarpe Santarvės valstybių ir Vokietijos.

Abu uždaviniai buvo be galo sunkūs. Vienybė tarpe valstybių, laimėjusių karą, jau senai buvo pairus, daugiausia dėka Francijos nacionalistų (tautininkų) politikos. Nuo to laiko, kai Francijos valdžia su p. Poincaré priešakyje nutarė okupuoti Ruhro sritį, jos ir Anglijos keliai persiskyrė. Anglija negalėjo pritariti tam, kad Francija smaugtų ir draskytų Vokietiją, kadangi pastaroji yra stambus Anglijos prekybos pirkikas. Be to, jeigu Francija būtų sunaikinusi Vokietiją, tai francuzai būtų taip išgalę Europos kontinentą, kad jie būtų pasidarę pavojingi Anglijai.

Londono konferencijai reikėjo prispirti Franciją, kad ji atsisądėtų tos smurto politikos.

Ne menkesnis darbas buvo surasti būdą sutaikymui Francijos su Vokietija. Finansinė to klausimo pusė tapo išspręsta vadinamojo ekspertų plano priėmimu. Paviršium žiūrint, išrodė, kad visos valstybės, kurios siuntė savo delegatus į Londoną, buvo jau iš kalno pritarusios tam planui. Bet konferencijoje paaiškėjo, kad tarpe įvairių valdžių esama labai stambių nuomonių skirtumų. Francija norėjo, kad vokiečiai pasiimtų ant savęs visas priedermes, kurias jiems uždėda Dawes'o raportas, bet kad jiems nebūtų suteiktos kai kurios svarbios teisės, kurias ekspertai laikė būtinu daiktu sekmingam plano įvykinimui.

Francija norėjo ir toliau laikyti savo rankose Ruhro sritį, kaip užtikrinimą, kad vokiečiai pildys savo žodį. Ruhro evakuacijos klausimas, nors ir neįėjo į konferencijos dienotvarkę, turėjo būti išspręstas Londone, kad

ekspertų plano vykinimą padarius galimu.

Kokių gi rezultatų davė konferencija po mėnesio sunkaus darbo? Labai menkų, jeigu žiūrėti į pasirašytasias Londone sutartis bešališko teisingumo akimis. Vokietijai tapo užversta ant pečių milžiniška "reparacijų" (arba, tiesiai sakant, kontribucijų) našta. Ruhro srities okupacija, kurią viso pasaulio demokratinė opinija pasmerkė, kaip nepateisinamą Francijos militaristų smurtą, bus likviduota netuojau, bet tikrai bėgiu metų laiko.

Po šitokiomis sąlygomis Vokietija galėjo pasirašyti tikrai iš bėdos — delto, kad jai nebuvo kitokios išeities. Šitokioms sąlygoms Anglijos darbininkų valdžia galėjo pritariti taip pat tikrai iš bėdos — delto, kad kitokio būdo numalšinti Franciją ir išsaugoti taiką Europoje šioje valandoje nėra.

Bet jeigu palyginti šią konferenciją su kitais panašiais mėginimais atsteigti normalius santykius pokarinėje Europoje, tai ją vis tik reikia pripažinti dideliu laimėjimu. Po karo pabaigos keturiolika kartų Europos valdžios bandė susitaikyti, ir tik šį, penkioliktą, kartą joms pasisekė. Nuo karo iki dabar Europoje gyvavo pusiau-karo, pusiau-taikos padėtis. Dabar ji pasiryzo eiti prie pilnos taikos.

Ar ji prieis prie jos, tai žinoma, kitas klausimas. Jei Londono konferencija būtų visiškai atmetusi Versailles traktato pagrindus ir būtų pasiėmusi už keliarodį tarptautinės demokratijos principus, tai šiandien galėtume pasakyti, kad taika Europoje yra užtikrinta. Dabar gi reikia manyti, kad Europos žmonėms dar teks vesti del taikos ilgą ir sunkią kovą.

Ji bus laimėta tuomet, kai didžiosiose valstybėse socialistai ne tik dalyvaus valdžiose, bet ir turės pilną galią.

Iš Italijos — dainininkų šalies

(J. Butėno laiškas savo draugui)

Daugelis klausia manęs, kaip stovi Italijoj dainavimo mokslas. Jų manymu Italijoj galima lengviausiai tapti dideliu artistu. Dauguma Amerikos lietuvių-dainininkų, jau rengiasi skristi šioj dainų šalin, manydami, kad ten suras didžiausią laimę. Tiesa, Italija yra centras viso pasaulio dainininkų, ypač Milano mieste galima daug ko pasimokinti. Vasaros laiku čia suvažiuoja žymesni ir mažesni artistai pailsėti kelioms mėnesiams, kiti gi suplaukia mokintis. Šimtai mokytojų laukia rankas ištiesę, tu ateivių, labiausia amerikiečių, nes jie turtingi.

Laimė tiems, kurie atvažiuoja su nustatytais balsais, mokinties repertuaru; tam mokytojų netrūksta. Didžiama jų yra gėlių mokytojai. Turint gerą ir valdomą balsą, į metus galima atlikti daug darbo ir jau dainuoti operoj, o dainavus Italijoj, lengva dainuoti bile kur.

Kas kita su tais, kurie atvažiuoja su žalia medžiaga. Statistika parodo, kad iš šimto ge-

rausių, čia suvažiusių dainininkų, penkios dešimtys visai sugadina balsus; keturios dešimtys lieka menkos vertės, ir tik vienas tampa pirmaciliu dainininku. Balso mokytojų labai mažai. Milane randasi tik du, pas kuriuos patartina mokintis: Giuseppe Barghi baritonas, su kuriuo aš mokiniu ir Linda Bramilla—soprano, kuri ir ponia V. Bručienė padarė artiste. Kiti gi yra tik operų mokytojai. Dauguma čia atvažiusių, kuriems reikia dar taisyti balsus, patenka pas operos mokytojus, kurie persitaiso esą balso žinovai. Su jais pasimokinęs kelius mėnesius pradėti jausti, kad balsas puola. Meti tą, eini pas kitą ir taip bėginant pradingsta ir balsas.

Laimė, kad mano balsas buvo nustatytas. Šiandien jau aš einu pirmyn ir jei gausiu finansinę paramą, mano tikslas bus pasiekiamas atsietais. Apie liepos pabaigą busiu išmokęs dešimt operų. Paskiauti rūpinusi, kad pradėt dainuoti teatre. Ateinanti rudenį tikrai manau, kad teks dainuoti. Milane randasi dar dvi amerikietės: p. A. Aušriūtė ir p. Gruzdaitė. Kaip joms sekasi, nežinau, nes matomės labai retai. Romoj gi randasi gana didelis lietuvių deuks, tarp jų ir Antanas Soberka. Girdžiu, kad jie sugyvena draugingai, ko pas mus trūksta.

Amerikoj irgi yra gerų mokytojų, nors jie man šiuo tarpu nežinomi. Reikia vienok apsisąngti nuo tokių mokytojų, kurių studijose randasi paveikslai garsųjų dainininkų. Tokie mokytojai mėgina įtikinti mokinį, kad tie visi didieji artistai tai yra mokinęs pas jį. Man teko būti Amerikos didesniuosiuose miestuose ir kurtik sužinodavau geresnį mokytoją, eidavau į jį iširti ir kiekvienoj studijoj radau artistų paveikslų, kurie liudija, kad ištikro tas mokytojas yra geras sukčius. Tą patį pastebėjau vėliau Berlyne ir Italijoj. Kaip jie gauna tuos paveikslus, man nėra žinoma. Vertėtų priminti, kad tie artistai, kurie dainuoja Metropolitan arba Chicago operoj, yra visi senai dainininkai ir jų mokytojai seniai mirę.

Italijoj jau nebe tie laikai, ką buvo pirmiau. Senieji dainininkai sako, Italija šiandien ne be dainavimo mokykla, bet rėksmo. Milana vadinama balsų kapais. Važiuojantys čionai turėtų gerai apgalvoti savo žygius.

Charakteringa byla

Gruodžio 3 d. 1923 m. 11 val. vakaro Pilviškių stotyje atėjęs iš Kauno traukinis, užrakintam tam tikram tarnybiniam vagonė buvo atrasta surišti vežusis mokėjimui algas Gelžkelių Valdybos kasininkas Jeronimas Kubiliūnas ir jo palydovas, sargybinis, Jonas Junevičius. Kasininkas buvo stipriai surištas virvėmis, o sargybinis visai liuosai surišiotas skurtais. Abu dūmūriai buvo girti ir klausinėjami apie įvykį nedavė aiškių nurodymų — kas su jais nutiko. Dėžė, kurioje kasininkas vežė pinigų rasta atidaryta ir patikrinus buvusius pas jį išmokėjimo sąrašus truko 74,000 litų. Pinigų pavogime buvo įtarti surištieji kasininkas su sargybinio ir ant vietos areštuoti, o paskui persiųsti į Kauną Sunkiųjų Darbų Kalėjimą.

Sąryš su ta įvykusia 3 gruodžio savaitės rūšies vagyste buvo įpaimtas ir areštuotas ir vyresnysis kasininkas M. Kubiliūnas, kuris po 3 savaites, uždėjęs jo giminei kaučiuką, buvo paliuosotas ligi teismo.

Liepos 21 ir 22 d. Mariampolės Apygardos Teismas nagrinėjo tą užburto vagystės bylą. Teisma buvo pasaukta apie 40 liudininkų ir du gydytojai ekspertai. Visų tris kaltinamuosius gynė advokatai, bet sargybinių Junevičių gynė advokatas p. Putramentas, kasininką J. Kubiliūną p. Liudžius ir vyresnįjį kasininką M. Kubiliūną

Andrius Bulota. Teismas išklaušinęs liudininkus ir kaltinamuosius antradienį 22 liepos 3 val. po pietų paskelbė savo nuosprendį, sulig kuriuo kaltinamieji tapo nubausti: kasininkas Jeronimas Kubiliūnas 4 metais, sargybinis Jonas Junevičius 2½ metų sunkių darbų kalėjimo. Gi vyresnysis kasininkas Matas Kubiliūnas, kuris sargybinio Junevičiaus parodymais įpaimtas buvo įtariamasis iš kasos neišdavime liko si išteisintas — per tai, kad du liudininkai teismui aiškiai išrodė, jog pinigai iš kasos buvo išduoti.

Teisme kaltinamųjų užsilikymas visą laiką buvo griežtai skirtingas. Kasininkas J. Kubiliūnas per abi teismo dieni būvo ramus ir esąs kaltu save neprispazino — rimtai tvirtino, kad i tą padėtį, kurioje dabai randasi, jį įpaimiojo sargybinis Junevičius. 3 gruodžio jis nesąs padaręs jokios simuliacijos atmenas tik tiek, kad jam bemiegant kažkas stipriai trenkė į galvą nuo ko jis apsvaigęs ir kada atsipeikėjęs pasijutęs besąs surištas. Gi sargybinis Junevičius Teismo salėje buvo labai nervingas, duodamas savo parodymus neretai verkė ir bent du syk liudininkams duodant savo parodymus šoko su pastabomis, kad meluoja. Sargybinis Junevičius prisipažino, kad jį niekas neapipilė, bet patys padarė simuliaciją, kurios samanytojas buvęs kasininkas J. Kubiliūnas, kuris ir jį prikalbėjęs prie tos piktadarystės, pažadėdamas duoti 10,000 litų. Žadėtujų pinigų betgi nedavęs ir pasak Junevičiaus tie žuvusieji tukstančiai veikiausia nebuvo paimti iš kasos, nes tą dieną išvažiuojant į ruožą mokėt algas, kada jis paėmęs iš kasos pinigų, ne dėžė, tai toji dėžė buvusi visai lengva. Sulig Junevičiaus parodymų vagone (juos surišęs išvažiuojantis iš Kauno koks tai kasininko Kubiliūno gerai pažįstamas asmuo. Duodamas savo paskutinį pasiaiškinimą prieš išnešant Teismo nuosprendį sargybinis Junevičius balsiai verkė, kad pasidavęs suvedžiotojui ir papiildęs tokį nusizengimą. Dabar jis giliai įvertinąs padarytą kaltę ir prašo ponų teisėjų sumazinti jam bausmę.

Gi kasininkas J. Kubiliūnas duodamas savo paskutinį žodį sakė, kad jokios simuliacijos nežinau ir i tokią nelentą padėtį, kurioje dabar esąs, jį įpaimiojęs Junevičius. Toje byloje jisai nesąs kaltas ir prašė išteisinti.

Taip tai pasibaigė ta komedijinga byla. Nors teismas ir išsprendė ir kaltinamiesiems uždėjo bausmę, tačiau tikras faktas, kas tos keistos vagystės yra tikrasis kaltininkas ir kas pasisavino 80,000 litų valstybės pinigų visgi faktinai nepaaiškėjo ir pasiliko užburtojo paslaptys.

Dar reikia pastebėti, kad nu-teistųjų išorinė išvežda i dalyvius darė kokią tai keistą įspūdį. Butent — kasininkas Jeronimas Kubiliūnas ant tiek yra sublo-gas, kad staciai atrodė gyvu nabašninku. Gi tuo pačiu metu sargybinis Jonas Junevičius atrodė daug geresnis, negu kad jisai buvo ant valios ir ėjo savo tarnybines pareigas.

—Vargo vaikas.

Gaisras tunely

Užvakar kilo nemažas gaisras Illinois Tunel Co. raštinėj, 314 N. Dearborn St., kuri yra penki augstai žemiau gatvės paviršiaus — 100 pėdų gilumoje. Gaisras didelių nuostolių nepadarė, bet jo gesinimas buvo labai sunkus, kadangi tunely, kuriuo vežiojama prekės po vidurmiėsio sankryžos, prišrinko, tiek dumų, kad 20 ugniagesių pritrūko ir apalpo. Kitus ugniagesius greitai atgavinta ir jie sugrįžo i savo stotis, bet trys ugniagesiai sunkiai susirgo ir juos prisiejo gabenti i ligoninę.

Jacob Wassermann

Vertė Kast. August.

GOLOVINAS

(Tęsinys)

Galų gale juk ir visokis stebuklas yra paprastas. Aš suprantu jūsų istoriją, suprantu jus, bet po to, kas atsitiko, jūs turėsite atsimainyti. Ar jūs pastangos nenuėjo niekais, — dabar, kai mes pasilikome vieni, bėsimininko, visų apleisti? "Aš nė kiek neatsimainiau ir nuomonių nepakeičiau", atsakė Marija: "mano kelias vedą mane toliau. Priegiam aš nepasilikau be pono, jeigu aš teisingai jus suprantu."

Kunigaikštienė paklausė: "Ar senai išvažiuo vyras?" "Beveik jau metai. Kalėdoms aš iš jo paskutinį laiką gavau". "Kaip jūs galite pakęsti persiskyrimą? Juk tai išviso gan sunku, o ypač prie dabartinių sąlygų!"

"Matomai, taip reikia", atsakė Marija. "Aš jaučiu, kad jis visuomet su manimi ir todėl nejačiu tiek perskyrų skaudumą. Pakanka man tik užmerkti akis, kaip aš matau jį priešais save, girdžiu jo balsą, šypsąsi klausydama jo kalbos ypatingumu, klausiu jo, pati atsakau, tariuosi su juo. Aš esu tikra, kad ir jis tą patį pergyvena."

Kunigaikštienė pastebėjo: "Jūs turite labai išvystytą vaizduotę Marija Jakovleva. Aš nenoriu mažinti jūsų jausmų. Visa, ką jūs man pasakojate, verčia mane giliai jus gerbi, bet tuo pačiu laiku patvirtina mano pirmąjį įspūdį. Jūsų tyrumas prilygsta šaltinio vandeniui. Jūs jokių paslapčių neturite. Kalbėti su jumis — didelis pasitenkinimas. Malonu net tik sėdėti ir i jus žiūrėti. Bet pasakykite man tik vieną dalyką. Aš tikiu i jūsų jėgą. Suprantu, kad dėka tai jėgai jūs nugalėtė ilgesį, baimę del mylimo žmogaus likimo ir nekantrumą. Bet ar kartais jūs nejauciute pasiluosavimo jausmą? Lukterėkite su atsakymu, lukterėkite. Tai toki opi sritis, man sunku tinkamai savo mintis reikšti. Ir aš nenorėčiau, kad jūs mane nekuklumu įtartute arba noru i jūsų sielą įsibriauti."

"Kalbėkite viską, aš nepriduosi jūsų žodžiams klaidingos prasmės", drąsinačiai pastebėjo Marija

Kunigaikštienė tęsė: "Jumyse daug aistros. Aš mažai tesutinku aistringesnį moterų. Ir tuo pačiu laiku daugiau prieinamų. Aš, žinoma, suprantu tai tam tikroje prasmėje. Kaip galima uždaryti savyje visą aistrą perviršį ir nepanorėti išvelgti i paslaptį nežinomybę? Kurio būdu galima pasiekti tokio valios tvirtumo? Moterys yra nelaimingiausios sutvėrimai. Jos arba visai save atiduoda, arba savyje užsidaro. Ir viename ir kitame atsitikime jas laukia nusivylimas. Bet jūs sukūrėte tokią tvirtovę, i kurią nelabai nieku būdu nepasisektų įsigausti. Vaikščiojį aplinkui jūsų i žiūrėję — ar nėra kur kokių plyšių? Tai juk suprantama: likusios mes iš visų pusių apsaustos griuvėsiais ir labai pavydime. Bet pasakykite man: ar jūs nejaute nepakenčiamo despotinio jungo? Ar dabar jūs nejauciute savo rūšies pasiliuosavimo arba bent palengvėjimo. Nejaugi, nežiūrint i visą jūsų meilę, nenupolė nuo jūsų lyg koki sunki našta? Juk per visus tuos metus jūs neturėjote progos liuosai pasirinkti, — nejaugi jūs dabar nejauciute, kad gyvenimas eina link jūsų gal su pulkiausia dovana, ir jūs galite tą dovana priimti be mažiausio sąžinės graužimo? O jeigu sąžinė i būtų kiek negami, tai vis vien tą dovana priimti? Aš noriu pasakyti: nejaugi tas žmogus yra tiek jūsų jausmų, protą ir valią pavergęs, kad jau jums nebeprineima jokis kitas jausmas, joki kita pagunda? Juk jūs esate moteris iki kaulų

smagenų. Jumyse viskas žydi ir spinduliuoja. Jeigu aš bučiau vyras, tai aš viską ant kortos pastatychau, kad tik jūs užkariavus. Jūs paraudote? Kaip tai gražu. Visai kaip jauna mergaitė. Bet atsakykite gi man, atsakykite."

Marijai pasidarė baisu. Ji beveik mechaniškai atsakė: "Kunigaikštienė, juk aš keturis vaikus turiu. Dauge su tuo — kaip jūs pavadinate? — mano tvirtumu, dar keturi vaikai. Ar matėte juos?"

Kunigaikštienė tylėjo. Ji pasirėmė rankomis ant stalo, ir Marija (supratusi, kad jai nereikėjo motinystės didžiulio perskaitė jos veide žodžius: juk ir aš buvau motina. Kokiai minūtei praėjus, ji vėl pradėjo: "Tai egoistinga iš mano pusės. Iš vieno lygių bėgių aš nušokau ant kitų. Galimas daiktas, iš baimės. Bet jūs klausimas lyg perkunas trenkė. Apakino mane. Kur teisybė? Ar aš tai žinau? Kartais man rodo, kad teisybės pradai randasi baimėje. Teisybė ten, kur priešais mus stovi bedugnė. Nors aš tikrenybėje ir netekau liuosos pasirinkimo teisės, bet man nebūvo mažiausios priežasties, mažiausio reikalo daryti dar kartą pasirinkimą. Aš pasirinkau kartą ant visados. Jūs pasakėte, kad i mano tvirtovę nelabai jokių būdu nepasiegtumėte. Tai tiesa, ir aš turbut esu neįmanomai drąsi, kad tokį likimą pasirinkau. Aš neuzginėjau, kad pagunda ir man galima. Kas gi yra nuo to apdraustas? Kraujai — baisi jėga. Bet jeigu man dar kartą tektų pasirinkimą daryti, — tai aš pasvyčiau priešingon pusėn. Du kartų dievingą likimą pasirinkti negalima: eksperimentai ir gudrybės čia negalima pritaikyti. Jeigu man dar kartą tektų pasirinkimas daryti, tokiam atvejuje būtų pats nelabasis. I pagundą įvesti mane tik pats nelabasis tegali. Na, o iki to, reikia vilties, dalykai nedaes". Ji nusijuokė.

Kunigaikštienė atsistojo ir apkabino ją. Gal tai ji padarė todėl, kad jai nebuvo kas atsakyti, o gal ji buvo Marijos argumentų griežtumu nustebinta. (Bus daugiau)

Tu Negali Išvengti!

Kankinančios žvalgybų nemigos. Stovėjimas ir dieglis reumatizmas. Neįmanomai stovėjimas per ilgai. Rankų, traukiančių i paduklį varančių skausmų, kurtas skauda danti, dieglia ausį ar skauda galvą, jei nepašalinai apie

Ireg. S. V. Pat. Ofice, tuojau ir negalima mas laisvą pats naudoti. Jisai suteikia malonų ir greitą palengvinimą.

Šei viena atsigalvėjimo negali būti be bonkos šių gyduolių. Nėra tikras, jei neturi INKARO vaistbendelio.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y.

Tarp daugelio maltų yra žinomas kaip geriausias, visur ir visada reikalaukite tik Bavarsko!

Bavarsko Malt Extract Company, 3238 So. Halsted St., Chicago.

Phone Boulevard 3595

Severos Gyduolos užlaiko seimynos sveikata.

DĖL NEVIRINIMO

nutiprintimo nusilpnėjusių ar stokos apetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelinas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugo virinimą, reguliuoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Didelis palengvinimas žmonėms nuo pailsusių nervų, nauja gyduolė

Daktarai, kurie turi daug metų patyrimo sako, kad ši gyduolė yra labai puiki jos moksliniame sudėjime del panašiu nesmagumų.

Skaitytojai suras, kad šita nauja gyduolė suteikia greitą palengvinimą i keletą dienų. Jūs turite duoti pabandyti del jūsų silpnų ir nuvargusių nervų ir abelinas viso kuno nusilpnėjimo. Jei jūsų miegas yra prastas ir neatskvežiantis, tik pabandykite tą gyduolę, Nuga-Tone. Kuomet jūs turite šėvirskimą, išsiptinimą vidurių i žarnų po valgio, apsiavusį liežuvi i prastą skonį burnoje, galvos skaudėjimą ir jaučiate visas nuvargęs rytmečias, nueikite i aptieką ir nusipirkite vieną butelį Nuga-Tone. Vartokite jį pagal nurodymus ir jūs nusistebėsite, kaip greit jūs pradėsite jaustis geriau.

Nuga-Tone, suteikia stiprų ir atskvežiantį miegą, puikų apetitą, stimuliuoja kepenis ir reguliuoja inkstus, skilvių ir žarnas puikiai. Mes tikime, kad nėra geresnės gyduolės, kuri veikta taip greitai ir gerai, kaip Nuga-Tone.

Išdirbėjai Nuga-Tone žino labai gerai, kad jį pagelbės tokiuose atsitikimuose ir jie yra priverė visus aptiekorius, kad davus garantiją ir sugrąžinus jūsų pinigų, jei nepagelbsti. Yra labai mažoni varitojimui ir jūs gausite visam mėnesiui gyduolių apie už \$1. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama visų gerų aptiekių.

GREITA KELIONĖ LIETUVON White Star Line

Greičiausia kelionė Lietuvon.

N. Y. — Cherbourg — Southampton

Išpaikimai subatoms. Didžiausi laivai Majestic, Olympic, Homeric, Greitasis susisiekimas su Baltijos portais.

American Line White Star Line

N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg

Paprasti išpaikimai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitasis susisiekimas su Baltijos portais.

RED STAR LINE

N. Y. — Plymouth — Cherbourg — Antwerp

Tankus išpaikimai. Gera kelionė. Nauji laivai.

Belgenland su Lapland ir Zealand.

Viskas užrakinama, privatiški pasidėjimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsiskaite prie vietinių agentų arba

Pasazierių Departamentas

127 So. State St., Chicago, Ill.

NEW YORK BREMEN

I ir iš LIETUVOS per Bremeną

Labai dideli ir parankiai Vokietijai laivai

COLUMBUS

tik aštuonios dienos ant vandenio.

Svetimšaliai gyvenanti šioje šalyje gali atkankyti savo gimines Europoje ir sugrįžti i 12 mėnesių i Jungtines Valstas, be įskaitymo kvotom.

Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

NORTH GERMAN LLOYD

CHICAGOS ŽINIOS

Trys žmonės nusižudė

Du nusižudė puldami po traukinių ratais.

Pereitą septintadienį nusižudė trys žmonės, jų tapę vienas 14 metų vaikas. Du iš saužūdžių pasirinko mirtį po traukinių ratais, o vienas nusišovė.

Mrs. Ida Kluesing, iš Norwood Park pasiskundė turinti didelį galvos skaudėjimą. Jos vyras patarė jai pasivaigščioti, o jis prižiūrėjęs vaikus. Ji išėjo, bet nuėjo prie geležinkelio bėgių ir kada atėjo garvežis, ji puolė po garvežių ir liko sutrinta.

Frank Zielinski, 51 m., 3621 Wolfram St., taip pat pasirinko tokia pat mirtį. Nesenai jo patį jį pametė, o be to jis neteko ir darbo, tad buvo nusiminęs. Jis išėdamas dar pasisakęs draugams, kad jis einas, kad jam kojas nupiautų, bet visi manė, kad tai yra vien tik juokai. Neužilgo rasta jo lavoną ant Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio bėgių prie Diversey Ave.

George Grabenhofer, 14 m., 5237 So. Campbell Ave., nusišovė savo tėvo revolveriu.

Milionierių žmogžudžių byla eina prie užbaigos

Jaunų milionierių žmogžudžių, Nathan Leopold ir Richard Loeb byla, eina prie užbaigos. Vakar liudijo paskutinis valstijos alienistas Dr. Krohn, šian die bus šiaip papildamųjų, netiek svarbių liudijimų ir ryto prasidės paskutinės kaltinamosios ir ginamosios kalbos.

Jau keli valstijos alienistai liudijo. Jie visi liudijo, kad kaltinamieji milionieriai yra sveiko proto. Darrovo perklausinėjami jie betgi prisipažino, kad jie tik matė kaltinamuosius ir valandėlę su jais kalbėjosi, bet nuodugnesnės egzaminacijos nedarė. Neveltui Darrovas vėnam alienistų pastebėjo: "Jūs visą egzaminaciją galėjote atlikti per telefoną". Kitas alienistų, norėdamas atremti gynybą, nurodė liudijimus apie nesveikumą tų liukų pas jaunuosius žmogžudžius, liudijo vien, kad medicina dar nedaug teiginanti apie liukų veikimą, bent jis nieko apie jas nežina, nors ir studijuoja tai apie porą dešėty metų.

Trys žuvo nuo munšaino

Pereitą septintadienį nuo munšaino žuvo trys žmonės. Keturi žmonės girtavo visą dieną pas Daley, 547 Rush St. Be girtaujant prieita prie muštynių, kurios užsibaigė tuo, kad Hugh Reid, 50 m., liko užmuštas, o kitas sunkiai sužeistas. Du kiti liko paimti kalėjimui.

Robert Lunzen, 50 m., 10714 Torrence Ave., pasimirė bevir-

DEL SUNIES NUSOVĖ SAVO VYRĄ

Ida Alleruzza, 3251 S. Wells St., motina penkių vaikų, kuri keletą dienų atgal nušovė savo vyrą, kadangi tasis atsakė prižiūrėti jos šunį.

damas munšainą. Jam bevandant munšainą užgeso gasas, bet jis to nepajuto ir kada kaimynai, suodę gasą pašaukė policiją, jis jau buvo nebegyvas.

Nuo munšaino pasimirė ir Joseph Safaranek, 40 m., So. Lawndale Ave. ir 31 gat.

Du jaunuoliai prigerė

Paul Frieling, 22 m. ir Henry Druzinski, 20 m., kurių tikro adreso nežinoma, nes Frieling tėvas iš sujudimo padavė klaidingą adresą, atvyko į pikniką palei Desplaines upę ties Wheeling ir sumanė pasiūmus valtį paplaukioti upe. Druzinski buvo išsigėręs, tad lipęs į valtį jis pradėjo kraipytis ir kraipėsi tol, kol iš valtys neiškrito. Frieling šoko gelbėti. Upė buvo pakilusi ir sriaiui ir kada atvyko pagelba, abu jau buvo nebegyvi ir nors greitai juos išimta iš vandens, bet atgaivinti nebepasisekė.

Apiplėšė pasiuntinį

Manoma, kad trys plėšikai pasekė J. C. Wilson iš banko ir apiplėšė jį prie durų Chicago Laundry Co., 4243 Cottage Grove Ave., atimdami \$2,207, kuriuos jis nešė apmokėjimui algų skalbyklos darbininkams.

Ex-aldermanas sudegė

John Schermann, buvęs 16 wardo aldermanas, sudegė savo vasarnamy ties McHenry, Ill. Gaisras kilo jam uždegus degtuką rusy, kuriame buvo gasolino.

RADO UŽMUSTA ŽMOGŲ

Turtingas chigagietis Gordon McNeil atvykęs į savo dvarą ties Elgin rado krumuose lavoną Elgino mašinisto Mortimer Franchild, 36 m. Lavonas yra išgulėjęs ten apie trejetą savaitę ir jau gerokai apipuvęs. Rankos ir kojos surištos, o galva labai sudaužyta. Spėjama, kad jį užmušta kitur ir tik čia jį pamesta.

Išvogė kailių sankrovą.

Gera pažįstantys kailius plėšikai įsilaužė į gretimą namą, o iš ten per sieną įsilaužė į D. Kaplan and Co., kailių sankrovą, 61 W. Austin Ave. ir išnešė už \$100,000 geriausių kailių. Vagys buvo gerai prisirengę ir net pietus sau atsinešė. Kailius rinkosi tik pačius brangiausius, prastenių visai neliesdami.

MEKSIKOS MIESTAS, rugs. 16.— Gen. Angel Flores, pralaimėjęs generolo Plutarco Calles'o oponentus pastaraisiais rinkimais, pareiškė, kad jis dabar visai iš politikos pasitraukia.

AKIŲ EXPERTAS

Kreivės akis ištaisomos daugeliu tik vieną sykį atsilankius. Be kloroformos, 6,000 išgydytų ant rekord. Ateikite ir gaukite amenskį patarnavimą registruoto gydytojo ir chirurgo, kuris specialiai studijavęs galvą, specialiai gydymo.

AKIŲ, Ausų, Nosies ir Gerklės ligas
Silpnos akys Kurčios ausys
Skaudamos akys Varvandos ausys
Raudonos akys Užiančios ausys
Kreivės akys Nesveikos ausys

Skaudama nosis Skaudanti gerkle
Varvanti nosis Silpnas gerkle
Kreiva nosis Su kataru gerkle
Nesveika nosis Pasididin. gerkle

PRITAIKOMI AKINIAI

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
25 metai prie State gatvės
120 So. State St., Chicago, Ill.
Val. nuo 9 iki 5, Nedėlioj 10 iki 12

RUPTURA IŠGYDOMA BE PEILIO
BE SKALDYMŲ \$30.00
Padarytas geras darbas suteikia užganėdinimą del pacientų, taigri ir del daktaro. Simtai jau yra pareiškę savo užsiganėdinimą kurie yra išgydyti pagalba mano metodo. Jie patvirtina mano gerą darbą išgydydami.

Skaitlykit ką Mr. Kucera sako:
"Aš esu 63 metų senumo ir per 2 metus turėjau rupturą. Aš skalčiau laikraščiuose, kad Gr. Flint gal išgydyti rupturą be peilio. Aš nuėjau prie jo ir jis išgydė mane visiškai. Man nereikia daugiau dėti diržo ir aš dabar džiaugiuos gyvenimu. Daktaras nevertėjo peilio, neįjaučiau jokio skausmo, ir nereikėjo gulėti lovoje. Aš patariau visiems tą gydymo būdą".

Anton Kucera,
2529 S. Central Park Av.

PASTABA: Tai ne tas pats Kucera kurio vardas buvo laikraštyje metai atgal.

PATARIMAI DYKAI.

Dr. E. N. Flint
322 S. State St., 5 augštas, Chicago
Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, panedėliais ir ketvergalis iki 8:30 p. v. nedėliomis. uždaryta.

INVESTUOKITE DABAR!

Padarykite greitą pelną — Daleiskite mums parodyti kaip

Už \$100 įmokėjus ir po \$5 į mėnesį, jūs galite nupirkti didelių lotus musų North Shore Subdivizijai, kuri randasi netoli Johns-Manville dirbtuvės. Tik vienas blokas nuo transportacijos, tarpe dviejų golf laukų, — vienatinė sekcija mieste kuri auga labai smarkiai. Jei jūs pirksite dabar, jūs gausite musų žemiausiomis ošelio kainomis, bet jūs turite paskubėti, nes žemė tuojau pakils savo kainose. Namų statymo planai jau yra prirengti, kaimynystėje kainos jau yra pakilusios. CIA DIRBS DAUGIAU KAIP 2,500 darbininkų — ŠIMTAI NAUJŲ NAMŲ CIA BUS REIKALINGA PASTATYTI. Jūs galite čia padaryti didelį pelną. Atsiųskite kuponą del tolimesnių išaiškinimų

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Box 535.
Gerbiame!:
Aš norėčiau gauti pilnas informacijas kas link jūsų North Shore praperečių.
Vardas _____
Adresas _____
Telefonas _____

ELEKTRA

Aviesų ir pajalę suvedame į namus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Čia arba ant šimokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTEKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

MRS. BUSH PASAKO KITOMS MOTERIMS

Kaip skausmai šone ir jautimas slėgimo žemyn tapo pralinti per Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Massena, N. Y. — "Aš turėjau begalinius skausmus abiejuose mano šonuose ir jautimą slėgimo žemyn, ir taip veikė į mane, kad aš vos tik galėjau vaikščioti, ir aš visai nusilpnėjau. Drauge kuri vartojo Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound patarė man pabandyti jį ir aš vartoju jį su geriausiomis pasekmėmis. Aš dirbu savo namų darbą ir taipgi laukų darbą ant fermos. Vegetable Compound sugrąžino man mano sveikatą ir aš negaliu užtektinai jas išgirti. Aš labai norėčiau, kad jūs suvartotumėt tuos faktus, jei mano laiškas pagelbės kitoms moterims, kurios dar vis kenčia". — Mrs. Delbert Bush, R. F. D. 1, Massena, N. Y. — "Džiaugsmas pagelbėjimo rolanditis laiškuose, mes maloniai spaudziname kaip vėta pastebėti. Tuo moters žino iš patyrimo ką Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound padaro. Jūsų trublėliai yra tie patys, kaip ir jų. Ar jūs negalite gauti tuos pačius rezultatus? Jei jūs turite skausmus ir slėgimus žemyn ir esate nervota, pasinaudokite Mrs. Bush patarimu ir pabandykite Compound.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofis kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapimo ligų.

10
privatishę gydymui kambari

Cia atėję gaus geriausį Amerikonišką ir "Europejišką" būdą gydymo. Didžia skaičius žmonių, gydomų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medicalinį patarnavimą žemiausia kaina. Jie mokėsi gali kiekvienas ištesti mokėti, taip kad nei vienas nereikia lauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykal.
Žinokite apie save tiesą. Visiškai paslaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,
35 So. Dearborn Street,
kampus Dearborn ir Monroe St.
Crilly Building, Imkite elevatorį iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje Priėmimo kambarys 506 del vyru. Priėmimo kambarys 508 del moteru. Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakare. Panedėlioj, seredoj ir subatoj nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrų ir moteruose nu žiurint kaip ilgai jūs kenčiate ir ką kiti daktarai pasakė jums, atleikite ir tegul X-Ray pasako tiesią.

Moksliškas egzaminavimas su modernišku X-Ray prašalina klaidas — suteikia geras informacijas, nes yra matomi sergantys organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusiimti rūbų.

Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugarą, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odos ligas, rupturą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chronišką arba privatishę ligą? Jei norite gerų pasekmių, atleikite tuojau. Visi vėliausi čia pat ir serum yra suteikiama, įskaitant "606 arba 914" nuo kraujo užnuodijimo.

"Kraujas yra gyvenimas". Introversas (išsikimas (i kraują), suteikia gerą pagalbą tukstantiems sergantį. Puikus gydymas bile nuo kojos ligos kur tik dasiečia kraują. Nežiurint kiek jūs išleidote ir nieko negelbėjo, atleikite ir gaukite tiesą išgydyme. Atsineškite į skalbinį su savim ir gausite dykal kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Panedėlioj, seredoj ir subatoj nuo 9 ryto iki 8 v. nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 dien. CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. R. G. McCarthy,
505 S. State St. kampas Congress, 2 ausrstas, Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223
Plumbin, Heating
Kaiko lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai
M. Yuska,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Plumbin, ir Apšildymo Įrenginiai
Ošelio kainomis visiems
Figiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus brangesnis po mėnesio gegužio. Sutaupykite pinigų tiesiai pirkdami nuo mūsų.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.,
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

NORĖDAMI PIRKTI PARDUOTI AR MAINTYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT BROKERAGE INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 9611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigūs ir Pardudam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergal. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

1720 West Chicago Ave.
Tel. Haymarket 1105
Veda bylas visuose teismuose. Bendrovių teisės ir real estate — specialybė.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakaraais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6705
6-8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba pardudant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pikimo ir pardavimo Dokumentus ir Igalijimus.
7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261
Vakaraais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1467.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvius Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakaraais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULIS ADVOKATAS

Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedėlio vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakaraais
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6747

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 520
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN ADVOKATAS

Notary Public
3495 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

Jusų buvęs senas Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą.
Valandos: nuo 12 ryto iki 8 val. vakare kasdien.
2347 W. North Ave.
CHICAGO, ILL.
Valo, prosiha vyrų ir moteru drabužius.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119
Baigusi akušerijos kolegiją; ligai praktikuoti Pennsylvanijos ligonbučiuose. Saziūnigai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarnauja, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasti pagalbą.
Valandos: nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jel abejojate akimis, pasitelsauk Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave
Kampus 47-tes gat. 2-tes lubas

Dr. Michal Lewinski GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Asland Ave., arti 47 gatvės
Gydo užsienėjusias ligas plaučių, širdies, moteru ligas. Specialistas venerinių ligų.
Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare. Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

WILSON'S Fashion SHOE STORE

3235 S. Halstead

Vien tik Lietuvių krautuvė

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 deina
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos:
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS

Gera Lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškias ligas vyrų, moteru ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950
Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoją 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois
Specialistas džiovos Moterikų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 valandos ryto iki 12 val. po pietų. Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moteru ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 deina, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterikų, Vyriškų ir Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadienis 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3803 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Dr. M. Žilvitis DENTISTAS

Persikėlė ofisą iš Brighton Park į Bridgeportą
3265 So. Halsted St.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Subatoj nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 diena.

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškų ir slapų ligų
Gydo su pagalba naujausių metodų X-Ray Spinduliais

Ofisas, 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko. Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų.
Buras 4348 Archer Ave.
Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8. Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

Wennersten's Bohemian Blend

LENGVAI PRIREN GIMUI

todel, kad apyniai ir salykla yra sykiu. Ir jums patiks jo skonis.

HENNING WENNERSTEN INC.
2900 LAWRENCE AVE., CHICAGO

JUOZAPAS MILIAUSKAS

po sunkios ligos August 15 dieną 1924 m. 12:10 po pietų persikyrė su šiuo pasauliu palikdamas nuliudime moterį ir penkis kūdikius: moteris Elzbieta ir vaikai: Edvardas — 14 metų, Malvina — 10 metų, Albinas — 8 m., Juozapas 4 m. ir Leonas 2 metų. A. A. Juozapas pragyveno 20 m. Amerikoje, dasiekęs amžiaus 34 metų; paliko 4 brolius ir 3 seseris: Kazimiera ir Antanas Amerikoje, kiti broliai, seserys ir tėveliai Lietuvoje. Paejo ir Lietuvos Vaiguvo val., šiaurų ap. Gedužių kaimo. Laidotuvės atsisub August 19, utarninke, 9 val. ryte iš namų 1730 S. Union Ave. į Apveizdos Dievo Bažnyčią, o iš ten į Šv. Kazimiero Kapines. Kviečiam visus gimines ir pažystamus atiduoti paskutinįjį patarnavimą neužmirštantiam A. A. Juozapui.

Nuliudė
Moteris Elzbieta ir vaikai.

KAZIMIERAS BOGUSH

47 metų amžiaus, mirė rugpjūčio 15, 1924, 5:30 val. po pietų. Paejo iš Kauno rėdybos, Tauragės apskrictio, Šilalės parapijos, Jucacių kaimo. Paliko 6 kūdikius ir moterį. Dar pirms savo mirties jis prašė visų savo giminių ir draugų, kad už jį pasimestų.

Laidotuvės atsisub utarninke, rugpjūčio 19, 1924, 9 val. ryto iš namų 4634 So. Fairfield Ave. į Nekalto Prasiđėjimo Panelės Švenčiausios Bažnyčią ir į Švento Kazimiero Kapines. Prašome giminių, draugų ir pažystamų dalyvauti laidotuvėse.

Lieka nuliudė
Moteris ir vaikai.

MARIJONA BENECKIENE

Po tėvais Urpsaitė
Mirė rugpjūčio 17, 1924, 2 val. ryto, 30 metų amžiaus. Išgyveno Amerikoje 11 metų. A. A. Marijona paejo iš Lietuvos Kauno rėdybos, Raseinių apskrictio, Jurbarko parapijos, Aleksandravos dvaro. Paliko dideliame nuliudime vyrą Kazimierą ir du sūnus: Bronislavą 5 metų, Kazimierą 6 dienų; pusseserę Marijoną Balakavičienę, Lietuvio motinėle ir 2 seseris: Petronėlę ir Veroniką ir du brolis: Joną ir Kazimierą.

Kunas pašarvotas 4541 So. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks seređoj, rugpjūčio 20 d., iš namų 8 val. ryto, į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kur įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nuliudėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudė
Vyras, vaikai ir pusseserė.

Laidotuvės patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydan staigias ir chorinines ligas NAPRAPATI-JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak. Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Dr. Chiropactor ir

Akušerka
ANIELE KAUSHILLAS
Gydan be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergates kreipkitės, o rasite pagalbą. Patarnaus dovanai. Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Tel. Yards 4951 3252 So. Halsted St.

Lietuvių Rateliuose

Jaunoji Birutė

Įvedama du nauji skyriai

Įvykus permainoms Jaunosios Birutės valdyboje sumanyta ir josios veikimo programą prailginti. Įvedama du nauji skyriai: dramos ir šokių. Šokių mokyti yra pakviestos pamelės Sofia Stankiūtė ir Bronisė Kareiviūtė. Dramos skyrių vadovauja M. M. Juodis.

Jaunoji Birutė yra užprašyta išpildyti muzikalį programą Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo vakare 5 d. spalio, Midos svetainėje. Prie to dar jie suloš juokingą komediją „Šiubas su versiu.“ Tai bus pirmas pasirodymas prieš publiką Jaunosios Birutės dramos skyriaus.

Seređoje, 20 d. rugs. įvyksta dainų ir muzikos pamokos, lygiai kaip 7:30 val. vakare, Mark White Square didžiojo svetainėje. Butų gerai, kad visi tėvai irgi ateity, nes po repetacijų turėsime susirinkimą kad apkalbėtus tolesnį veikimą mūsų draugijėlės.

—Narys.

Roseland

Aušros knygyno išvažiavimas

Praeitą sekmadienį, rugs. 17, vietos Aušros knygynas turėjo išvažiavimą į Washington Heights miškus. Žmonių buvo suvažiavę gana daug, ir suvažiavusieji turėjo gražios pramogos šviežiam ore. Buvo ir prakalbų.

Šiandie ruošiamas išleistuvių vakarėlis

Šiomis dienomis išvažiuoja

Atminčiai metinių sukaktuvių

DOMININKO STASIULIO

Mirė rugpjūčio 19 diena, 1923. Paejo iš Lietuvos, Pagardės k., Sėdos val. Paliko Lietuvoje senus tėvelius 2 seseris, Amerikoje brolį ir seserį Oną Dakšienę ir Šv. Juozą Dakšų. Atminčiai velionio yra užpirktos trejos Mišios Šv. Katrinos Klio. baz. Racine ir Lietuvoje 3-jos Mišios Sėdos baz. Pamaldos įvyks rugpjūčio 19 d. 6:30 ryte. Giminių ir pažystamų, meldžiam pamaldose dalyvauti. Boširdė mirtis atskyrė mus mylimą brolielį — liko vien atmintis.

Liekame nuliudė visi.

A. A.

JUOZAPAS URBANAVICIA

Mirė Rugpjūčio (Aug.) 18 d., 1924 m. 9 v. ryte sulaukęs 34 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Storošty k., Jankų valsč., Griškabudžio par., Suvalkų rdt. Amerikoje išgyveno 11 metų. Velionis buvo dar nevedęs. Dideliame nuliudime pasiliko brolis Petras Urbanavicia Amerikoje ir tėvai, broliai ir sesuo Lietuvoje. Bus pašarvotas pas brolį po numeriu 1750 S. Union, kampas W. 18 St., Chicagoje. Laidotuvės bus Rugpjūčio (Aug.) 21 d., 9:30 v. iš ryto ant Lietuviškų Tautiškų Kapinių.

Nuosirdžiai kviečiame visus jo draugus ir pažystamus dalyvauti jo palaidojime.

Nuliudės brolis

Petras Urbanavicia.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph.

D. C., D. O., N. T.

Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsisėdėjusias, be vaistų ir operacijų, naujaisiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill. Brighton Park, 2-ry lybų, Rumus 1 Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų. Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėdieniais nuo 9 iki 12 pietų. Telephone Lafayette 4543

Lietuvon vienas vietos darbuotojų ir dainorių, Jonas Ivanauškas (Ivanovas). Vietos Aido Choras ir L. D. Stygu orkestra rengia todel jam išleisti vakarėlį. Vakarelis įvyks šiandie, rugpjūčio 19 dieną, Strumilų svetainėje. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga nemokama. —Roselandietis.

IŠ MOKSLEIVIŲ SUSIRINKIMO.

Istojo kuopon naujas narys. —Inešta gerų samanymų.

Praeitą šeštadienį, rugs. 16 d., Raymond Institute įvyko Lietuvių Moks. Susivienijimo Amerikoje 2 kuopos susirinkimas. Susirinkimas buvo skaitlingas ir gyvas. Prie kuopos prisirašė naujas narys moksleivis Jonas Samulionis, lankęs Lewis Instituta, mokinasi inžinierystės. Buvo rekomenduotas dar vienas moksleivis F. Misius, bet pavesta raštininkui pasiųsti jam aplikacijos blanką.

Banketo komisija pranešė, kad viskas eina gerai ir kad busių daug svečių ir kalbėtojų, taipiau ir muzikalios programos busių paruoštas. Banketo komisija pasižadėjo veikti kiek išgalint, kad padarius banketą gražiu ir kad gerus įspūdžius iš jo išsinešus. Banketas įvyks rugs. 22 d. Morrison viešbuty, Parlor H.

M. Šileikis įnešė sumanymą, kad būtų steigiamas lietuvių kalbos dėstymo skyrius. Jo įnešimui vienbalsiai pritarta, tiktai del laiko stokos palikta kitam susirinkimui tą darbą vykinti gyvinimam. Lietuvių kalbos ir rašybos pamokos būtų duodamos du kartų i mėnesį. Specialės lietuvių kalbos mokyklos Chicago moksleiviai neturi, kaip kad valparaisiečiai. Čia jie gyvena išsimėtę, o mokyklose, kuriose jie mokinasi, lietuvių kalba ten nėra dėstoma. Tatai yra matomas reikšas patiems moksleiviams steigti kalbos mokyklą.

Svarstyta kai kurie Seimą liečiantys dalykai; paraginta moksleivius ruošti Seiman. Šešetas narių užsimokėjo metinės duokles. —Koresp.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN jūs galite prisirašyti prie NAUJINIŲ SPULKOS ir turėtumėt prisirašyti tuojau, jei dar nesate prisirašę. Dėdami kas savaitę po dolerį, kitą, nei nepatėmsit, kaip susedis užtektinai pinigų, kad nusipirktis sau namelį ar užtikrintus savo senatvę.

NAUJINIŲ SPULKA, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje 2 kuopa rengia puikų banketą pagerbimui baigusiams studentams mokslius. Šis banketas bus kartu ir priėsiminis puoklis. Jis įvyks penktadienį, rugpjūčio 22 dieną, 8 val. vakaro, Morrison hotely, Madison ir Clark gt. Bankete dalyvaus žymūs lietuvių darbuotojai, kurie pasakys daug įvairių kalbų ir linkėjimų. Visi svečiai ir moksleiviai maloniai prašomi dalyvauti ir išklausti ką turi pasakyti baigusieji mokslius studentai ir ką jie mano pradėti veikti ateity.

Bilietus galima gauti Dr. Drangelio aptiekoje, 4101 S. Francisco Ave., Aušros knygynė, 3210 S. Halsted St., Naujienų raštinė, 1739 S. Halsted St., Chas Montvidio vaistinė, 1824 Wabansia Ave. ir pas visus moksleivius.

Ciceriečiams Naujienų skaitytojams ir rėmėjams šiuo praneškame, kad Cicerioje veikia naujas Naujienų atstovas. Nuo pirmos dienos liepos šiu metų vieton K. Nobaro lieka F. Lukoševičius. Todel visų skaitytojų su visokiais reikalais galioje mūsų atstovo kreipkitės į Naujienų stotį 1405 So. 49 Ave., Cicero, Ill., F. Lukoševičius. —Naujienų Adm.

LSS. 4-tos kuopos susirinkimas bus laikomas antradienį, rugpjūčio 19, 8 val. vak. Raymond Chapel salėj, 816 W. 31 g-vė. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti. Valdyba.

PARDAVIMUI ukeš 80 akry žemės su gyvuliais ir visu inventorių, arba mainysiu ant bile kokią biznio namo, lotą, farmą arki geiškelio, esmentinio kelio ir keturios mylios nuo miesto Kreipkitės 3352 S. Morgan St.

PRANEŠIMAI

LA FOLLETTE REMEJŲ ATYDAI. (Visi kurie idomaujate ir norite prisidėti prie La Follette campaign rinkimuose i prezidentus, norėdami, kad pasekmingai darbas būtų vedamas, kad prakalbos būtų visur surengtos, yra kviečiami draugijų ir kuopų viršininkai bei pavienės ypatos iš visos Chicago ir susirinkimą del išdirbimo planų varymui agitacijos už Progresyve Partiją. Susirinkimas bus seređoj, rugpjūčio 20, 1924, prasidės kaip 7:30 val. vakare, Aušros Knygynė, 3210 So. Halsted St. —Komitetas.

“Birutės” Choro vyrų repetecija vyks 19 August, 8 v. v. Raymond Chapel, 816 W. 31 St. Visi vyrai malonėkite dalyvauti. A Kvedaras, Choro vedėjas.

IMMIGRACIJOS TIESOS IŠ CUNARD LINE. Visiems svetimsšallams Jungtinėse Valstijose, Cunard Linija prisicučia naujai išleistas įstatymus. Su tais naujais įstatymais kiekvienas svetimsšallis turėtų apsipaziinti Cunard Linija pasiuotė savo atstovą, Mr. E. E. Levegood i Europa, kad jis smulkmeniškai visuose portuose išstytų dalyką. Ir jis išstytė. Dabar yra tam tyčia išleista knyguotė kurią jūs galite gauti nuo Cunard Linijos. Rašykite Cunard Linijai, gausite pinas informacijas. (Appgarsinimas)

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JESKAU savo brolio Leono Paliulio. Malonėkite atsišaukti arba kas žinote, praneškite, duosiu \$1. Adomas Paliulis, Box 44, Somerset Co., Hooversville, Pa.

JESKAU savo draugės Marijonos Kavaliukės, Džiugų kaimo, Ervilko vals., Tauragės apskr. Girdėjavų gyvena Chicagoje. Meldžiu atsišaukti, arba kas žinote praneškite laišku ar telefonu.

PETRONELĖ URBUCIUKĖ, 4424 S. Washtenaw Av., Chicago, Ill. Tel. Lafayette 5250

JESKAU Mike Micka, įsiai paeina iš Papuvinių valsčiaus, Margininkų kaimo, Kauno rėdybos. Pirmiau gyveno Chicagoje ant Sacramento Ave. Prašau atsiliepti, turu svarbų reikalą. A. J. R., 1606 So. Halsted St. 1 flatas

APSIVEDIMAI

PAJIESKAU apsivedimui merginos arba našlės, kad ir su vienu vaiku bile tik dora, mylinti dorą gyvenimą, ne senesnės kaip 38 metų. Aš esu vaikas 42 metų 5 p. 3 c. augstumo, uždirbu gerai. Meldžiu atsišaukti per laišką, duosiu atsakymą kiekvienai. F. I. D., Naujienos, Box 538

JIESKO PARTNERIŲ

REIKALINGAS partneris i buclernės ir grosernės bizni; gera vieta visokių tautų apgyventa. Arba galiu šitą biznį parduoti už prieinamą kainą. 821 W. 34 Street

IVAIRUS SKELBIMAI

PAGRAZINAM NAMUS. Ar Tamatai yra reikalingas savo namas — maliovi, dekoruoti, kalsinimui, popieruoti arba i naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visa Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą — pirmą negu duosi kitam virš pažymėto darbą, atsišauksite kainos pas mus. Kreipkitės: BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

STOGDENGYSTĖ. Jusų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų roky patarnavimas Chicagoje ir aplinkė. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

IŠRENDAVOJIMUI

RENDAI beismante 3 ruimai, garų apšildomi, kam reikalingi ruimai kreipkitės pas savininką. 3254 So. Union Ave.

SIULYMAI KAMBARIŲ

RUIMAS ANT RENDOS del vieno arba 2-ju vyrų. Taip čia galės jį norės patys sau pasigaminti valgi. Ruimas gana geras. Kreipkitės tiktai nuo 5 val. vakare. 2818 So. Emerald Ave.

JIESKO DARBO

PAJESKAU darbo barbernėję nesena esu užbaigęs mokyklą. Kam toksai darbininkas reikalingas, meldžiu atsišaukti, J. J., 3139 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

JIESKO DARBO

JIESKO DARBO MOTERIS. Jieskau darbo prie namų prižiūrėjimo. Turu gerą patyrimą gaminiuose valgių ir abelna namų švarumą, esu vidurinio amžiaus ir netingiu dirbti. Jei būtų reikalias galiu ir iš Chicago išvažiuoti. Kam reikalinga tokia moteris, meldžiu atsišaukti. S. SINKIENE, 929 W. 35 Pl. Tel. Boulevard 1660

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ. REIKALAUJAME 6 mergaičių norinčių mokintis ant nusių; 2 metų kursas. Atsišaukit St. Paul Hospital 828 W. 35 Place

MOTERŲ

Mums reikia 125 patyruusių moterų prie šilkinų liampų shade siuvimo, del augštos rūšies shade. Mūsų merginos uždirba iki \$50 i savaitę. šviesi dirbtuvė. Nyolat darbas.

HAMILTON-ROSS CO. 1253 So. Michigan Ave.

REIKALINGA mergina arba moteris prie namų darbo, mažai šeimynai. Vakaraus gali eiti namo. DR. SUSAN A. SLAKIS, 6733 Crandon Ave., Phone: Hyde Park 3896

REIKALINGA sena moteris i namus pridabojimui mažų vaikų, valgis ir kambarys. Su užmokesčiu susitaikysime. Darbas ant ilgo laiko. Kreipkitės po 5 v. vakare. JONAS MARTINAITS, 1745 N. Wood St.

REIKIA — Patyruusių veiterių. Atsišaukite PEOPLES RESTANRANT, 1628 W. 47 St.

REIKIA patyruusių moterų sortavimui regsu. Nuolat darbas. Algos \$22 i savaitę. Northwestern Paper Stock Co., 1801 N. Leavitt St., Armitage 9617

PAJIESKAU moteris ar merginos prie namų darbo, valgis ir kambarys duodama, o su mokesčiu susitaikysime. Atsišaukite J. S., 3114 So. Lowe Ave., Chicago, Ill. 1st floor

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ. REIKALINGAS bucleris, patyres savo darbą; darbas ant visados. Atsišaukit greitai: 1840 So. Halsted St., Tel. Canal 5821

AUTOMOBILIAI

SPECIALIS ISPARDAVIMAS. Naujas, 1924 modelio Ford touring karas, chasis, truck chasis ir Chevrolet truck chasis. Didelis atpiginimas ant listo. Atudara nedėlioje.

WARSHAWSKY & CO. 1915 So. State St. Tel. Calumet 7315

Nėra skyrių.

PARDAVIMUI Auto 1922 m. 5 sėdynių, kaštavo \$2,000; parduosiu už \$300, norinti pirkti malonėkite tuoj atsišaukti; yra geriausiame padėjime; matykite 6 v. v. 4357 S. Washtenaw Ave.

RAKANDAI

PARSIDUODA 2 kambarių rakandai, pigiai, nes savininkas turi apliešti Chicago. Priverstas greitai parduoti. Katrie pirkas rakandus, tai galės ir tuose kambariuose gyventi. Renda pigi, gali gyventi merginos arba vyrai. Ant pirmų lybų iš užpakalio. Savininką galit matyti 7 val. vakare. 3236 So. Emerald Ave.

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai, indai, baltiniai ir t. t. už \$175.00. 848 W. 34 St., 1 fl. frontas

PARDUOSIU pigiai 5 kambarių rakandus, 3 šmout šilkinį Mohair parlor setą, 4 šmout miegamą kambario setą, wilton kaurų, 7 šmout valgomo kambario setas, liampa, Console fonografas, virtuvės setas, viskas skyrium. 722 W. 55th St., 1 apt.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA Restoranas, vieta graži, biznis išdirbtas. Priežastis pardavimo — nesutikimas partnerių. Parduosiu pigiai. Atsišaukite 2065 Coulter St.

PARDAVIMUI buclernė ir grosernė. Biznis išdirptas per 10 metų. Renda pigi. Visi įrankiai buclernei, trokas, priežastis pardavimo nesveikata, persunku vienai moteriai. MRS. C. PETROSONIS, 3428 So. Auburn Ave.

PARDAVIMUI kriaučė šapa, 12 siuvamų mašinų, vienas didelis motoras, stalai ir visi įrengimai. Galima naudot del vyrų ar moterų rubų siuvimo. Atsišaukite laišku. Naujienos, Box 587

GROSERNĖ, Notion ir Ice Cream parlor parduosime už \$1000, verta \$2000, geras biznis, greitai parduosiu, netoli mokyklos ir bažnyčios, renda prieinama, 4 ruimai pagyvenimui užpakaly. 3856 So. Sacramento Ave. Tel. Prospect 5173

GROJKILIS PIANAS. Iš priežasties netekimo darbo ir didelio reikalo pinigų, parduosiu savo \$700 vertės pianą ir 87 roelius, su benčiumi ir kabinetu už

\$110

ir \$18 storage iškaščių. Klauskite Mr. Larson's piano. 3323 Lincoln Ave. 1 floras

VISAI prirengtas siuvėjų štoras, 4 didelė kirpimui stalai, 2 didelė veidrodžiai, visas setas patėrų, karpetai ir krautuvi. Parduosiu skyrium, labai pigiai. 3936 So. Lincoln St. Lafayette 7921

PARDAVIMUI barbernė, vieta garų apšildoma. Pigi renda. einu i kitą biznį. Kreipkitės Naujienų Skyrių. 3210 So. Halsted St., No. 142.

PARDAVIMUI puiki kampinė grosernė ir buclernė vietoje tirštai apgyventoje lenkų ir čekų. Puikiai siū nauji „fixtures“, puikus štoras, bet kada aš nemoku lenkų, čekų nei anglų kalbos ir kaip farmerys neapsipažinęs su bizniu tai yra nam persunku ir užtai parduosiu pigiai.

Atsišaukite i štorą: 5200 So. Honore St.

PARSIDUODA krautuvi (Variety Store) Brighton Parke biznis gerai išdirbtas ir gera vieta del biznio, priežastis pardavimo, turiu 2 bizniu. Kreipkitės, 4282 Archer Ave.

PARDAVIMUI grosernė, cigaryų, Ice Creamo krautuvi. Parduosiu jusų pačių kainą. Kambariai su lysu. Veikite greit.

4430 W. 60 St.

BIZNIO PROGA. Pardavimui restoranas, yra visi įrengimai ir apmokėti. Labai geroje vietoje, aplinkui yra 38 dirbtuvės. Kaina \$600 cash. Tel. Prospect 2584

PARSIDUODA pigiai ice cream parlor, su naujaisiais įtaisymais: butterkiss, popcorn machina ir piano. Priežastis pardavimo, turu kitą biznį. Randa pigi, pagyvenimui trys kambariai, vandeniu šildomi. Atsišaukite: 2202 W. Lake St., Melrose Park, Ill.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU. Parsiduoda cigary, cigarečių ice cream ir notion krautuvi, arba mainysiu ant automobilio ar loto. Priežastis pardavimo, turiu du bizniu. Atsišaukite 1437 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI grosernė ir saldainių krautuvi, visi nauji rakandai. Biznis išdirptas, nupirksit pigiai. Kreipkitės 3990 Archer Ave.

BEVEIK nauja Victor Viktrola ir rekordai, \$45. Koncertina 102 raktų, \$65. Ilgas sideboard, \$15. Valgymu stalas, \$4. Pastatoma kamera, \$25, 3 elektros fanai, parduoti iš priežasties išsikraustymo. Bilek, 1613 Blue Island Ave, viršutinis augštas, Canal 7100.

PARDAVIMUI duonkepkykla su namu, verta \$15,000, parduoda už \$10,000.

Veikite greitai. 4803 So. Loomis St.

NAMAI-ZEMĖ

DIDZIAUSIA CHICAGOJ SUBDIVIZIA. Yra atidaroma Canfield Road Subdivizija del jusu. Štai yra jusu proga nusipirkti biznio arba rezidencijų lotą labai pigiai kainą. Biskį įmokėti ir 4 metų kontraktas išmokėjimui. Transportacija netoli nuo Jeffersono Parko. Neatidėliokite, bet klauskite del pilnų informacijų nuo mūsų TUPONICH & SIMAN, Div. Mgr., 1844 W. 18 St., kampas Blue Island Ave.